

Ally-antie

Samen tegen jeugdcriminaliteit*

Preventie met Gezag Almere – Uitvoeringsplan 2024-2026

* Ally: straattaal voor Almere

Gemeente Almere

& partnerorganisaties

Juli 2024

Inhoud

Samenvatting	2
1. Inleiding.....	3
2. Doel en doelgroepen.....	3
3. Integraal programma	5
4. Programmalijn 1: Versterken van de weerbaarheid	7
1. Jongerenwerk op reguliere voortgezet onderwijs scholen	8
2. Pedagogische coaches in het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs	8
3. Alleen jij bepaalt wie je bent	9
4. Vroegsignaleringsfunctie versterken in het primair onderwijs (po)	10
5. Halt in de wijk en op school & 9. Ondersteunen ouders bij digitale opvoeding	11
6. Online jongerenwerk.....	13
7. Hackshield	13
8. Geldezelaanpak.....	14
<i>Field Lab Online Ronselen.....</i>	15
5. Programmalijn 2: Positieve perspectieven bieden	16
10. Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA).....	16
11. Specialistisch jongerenwerk.....	17
12. Doorontwikkeling jeugdinterventieteams en netwerkaanpak	18
13. Samenwerking met lokale bedrijfsleven	19
14. Hack_Right.....	20
6. Programmalijn 3: Grenzen stellen en versterken van het gezag	20
15. Versterking toezicht op jongeren en justitiële functie in de wijk.....	21
16. Uitbreiding lokale persoonsgerichte aanpak (lokale PGA).....	25
17. Versterken Top X-aanpak Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland (ZVHF)	26
18. Versterken inzet op jongeren in een strafrechtelijk kader.....	27
7. Proceslijn: Samenwerken aan een lerende integrale aanpak	29
1. Monitoring en evaluatie	29
2. Zicht op jeugdcriminaliteit / informatiepositie verbeteren.....	30
3. Deskundigheidsbevordering	30
4. Integraliteit borgen (PmG als vliegwielt voor grotere beweging).....	31
5. Communicatie.....	32
8. Doelen-inspanningen-netwerk (DIN)	32
9. Governance.....	34
10. Financiën	35

Samenvatting

Almere ontvangt tot en met juni 2026 middelen voor het integrale, gebiedsgerichte programma Preventie met Gezag. In samenwerking met ketenpartners is daarvoor in 2023 een aanvraag ingediend bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Preventie met Gezag is gericht op het voorkomen dat kinderen en jongeren in de criminaliteit terechtkomen en hierin doorgroeien. Dat vraagt om een structureel programma en om stevige samenwerking in de keten. In dit uitvoeringsplan wordt beschreven hoe wij de komende jaren werken aan de uitvoering van de interventies en inspanningen die vallen onder het programma Preventie met Gezag Almere.

Het hoofddoel van het programma is:

“Voorkomen dat kinderen en jongeren in risicoposities betrokken raken bij (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit, en jongeren die hier wel al bij betrokken zijn, begrenzen en ondersteunen in het stopzetten van een criminele carrière.”

Ons programma kent drie programmalijnen en een proceslijn. Programmalijn 1 richt zich op het versterken van de weerbaarheid van jongeren in risicoposities tegen de aantrekkingskracht van criminaliteit. De nadruk ligt hier op de leefgebieden thuis, school, online en in de wijk. Met deze programmalijn richten wij ons op de risicojeugd in de focuswijken en op scholen. Zo breiden we specifieke vormen van jongerenwerk uit en zijn er interventies in het online domein. Daarnaast is een aantal interventies gericht op het onderwijs, vooral om vroegsignalering van risicogedrag te bevorderen.

In programmalijn 2 wordt de aandacht gericht op het bieden van perspectief, ook voor diegenen die het criminele pad al (deels) bewandelen. Centraal staat dat jongeren die in aanraking zijn gekomen met criminaliteit, zich bewust worden van positieve alternatieven en ondersteund worden om voor die alternatieven te kiezen. Hiertoe zetten wij bijvoorbeeld Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA) in voor jongeren die risicogedrag vertonen. Ook zetten we specialistisch jongerenwerk in en breiden we de samenwerking met het lokale bedrijfsleven uit om de kansen op de arbeidsmarkt voor de doelgroep te vergroten.

Programmalijn 3 betreft het stellen van grenzen. Deze lijn richt zich op het versterken van het (bestaande) gezag met name in de focuswijken. Daarbij ligt de nadruk op de doelgroep die reeds met criminaliteit in aanraking is gekomen: jonge aanwas, doorgroeiers en negatieve rolmodellen. Wij versterken het toezicht in de wijken o.a. door een uitbreiding van de capaciteit van jeugdboa's. Daarnaast streven we naar een sterkere justitiële functie in de wijk door meer capaciteit voor politie en OM. De persoonsgerichte aanpakken Top X en de lokale PGA worden uitgebreid of versterkt, en daarnaast versterken we de inzet op jongeren in een strafrechtelijk kader door extra inzet van de jeugdreclassering, reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming.

De vierde lijn is de overkoepelende proceslijn en heeft als doel de verschillende programmalijnen op elkaar af te stemmen, hierin de samenhang te bewaken en een goede samenwerking tussen partners en stakeholders te bevorderen.

1. Inleiding

Voorliggend document betreft het Uitvoeringsplan 2024-2026 van het programma Preventie met Gezag (PmG) Almere. Met dit plan wordt nader toegelicht hoe de gemeente Almere in samenwerking met ketenpartners wil voorkomen dat kinderen en jongeren in de criminaliteit terechtkomen en de doorgroei hierin wil tegengaan.

Het uitvoeringsplan is een nadere uitwerking van het plan van aanpak, dat in 2023 is ingediend als aanvraag voor de PmG-middelen bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Aangezien het toegekende bedrag lager was dan aangevraagd, is het plan van aanpak begin 2024 aangepast en op 8 februari is de nieuwe versie vastgesteld door de lokale driehoek als stuurgroep van het programma. Omdat aanleiding, contextinformatie en probleemanalyse uitgebreid in het plan van aanpak staan beschreven wordt daar in dit uitvoeringsplan niet verder op ingegaan. Bij de beschrijving van de interventies hieronder wordt meermaals verwezen naar de probleemanalyse. Hiermee wordt de probleemanalyse bedoeld in de eerste versie van het [plan van aanpak Preventie met Gezag](#). Met dit uitvoeringsplan kiezen we een duidelijke richting, maar we behouden gedurende de uitvoering ruimte om met voortschrijdend inzicht mee te bewegen met actuele ontwikkelingen en nieuwe trends.

Het uitvoeringsplan is opgesteld door de gemeente Almere¹ in samenwerking met de politie Midden-Nederland, het Openbaar Ministerie, het Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland (ZVHF), jeugdreclassering, reclassering (3RO) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK).

2. Doel en doelgroepen

Uit de genoemde probleemanalyse voor Preventie met Gezag blijkt dat een relatief groot deel van de Almeerse jeugd zich in risicoposities bevindt om in de criminaliteit terecht te komen. Het gaat in Almere om factoren als het opgroeien in armoede en schulden, eenoudergezinnen, opgroeien met criminele familieleden of een onveilige thuissituatie waarin huiselijk geweld voorkomt. Andere factoren die relatief veel voorkomen in Almere en een rol kunnen spelen in het beïnvloeden van de keuzes van jongeren zijn: het vroegtijdig verlaten van school, weinig perspectief tijdens de schoolcarrière, een grotere beïnvloedbaarheid door bijvoorbeeld een licht verstandelijke beperking en een gebrek aan (vrije tijds)voorzieningen voor jongeren. Vooral de stapeling van verschillende van deze risicofactoren bij individuele jongeren, maakt dat Almere veel jongeren kent met een verhoogd risico op betrokkenheid bij criminaliteit. Het hoofddoel van het programma Preventie met Gezag Almere is daarom:

“Voorkomen dat kinderen en jongeren in risicoposities betrokken raken bij (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit, en jongeren die hier wel al bij betrokken zijn, begrenzen en ondersteunen in het stopzetten van een criminele carrière.”

Het hoofddoel valt uiteen in de volgende onderdelen:

- Versterken van de weerbaarheid van kinderen en jongeren én hun omgeving tegen de aantrekkingskracht van criminaliteit; thuis, op school, in de wijk en online.
- Positieve perspectieven bieden;
- Grenzen stellen en versterken van het gezag.

Wij zetten ons samen met onze partners onverminderd in om het doel zoveel als mogelijk dichterbij te brengen. Daarbij is het belangrijk op te merken dat de effecten van onze aanpak niet onmiddellijk zichtbaar zullen zijn. Het voorkomen en aanpakken van jeugdcriminaliteit is een complex en langdurig proces, waarbij duurzame resultaten tijd kosten. We blijven echter vastberaden samenwerken aan

¹ Door team Veiligheid van de afdeling Bestuur, Veiligheid, Leefbaarheid & Strategie (BVLS) in samenwerking met collega's van de afdelingen Zorg & Welzijn (Z&W), Onderwijs, Sport & Cultuur (OSC), Werk & Inkomen (W&I) en Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH).

onze aanpak, wetende dat iedere stap vooruit een bijdrage levert aan het kansrijker opgroeien van de Almeerse jeugd en aan een veiligere samenleving.

Met Preventie met Gezag Almere wordt ingezet op kinderen en jongeren die door het ontbreken van toekomstperspectief en de aantrekkingskracht van het snelle geld, een verhoogd risico lopen om (op termijn) in contact te komen met criminaliteit of al actief zijn in de criminaliteit. In de aanpak hebben wij oog voor de verschillende levensfasen waarin kinderen en jongeren in aanraking komen met risico's en criminaliteit. In het programma wordt onderscheid gemaakt in vier doelgroepen waarvoor diverse interventies worden ingezet. Deze zijn als volgt gedefinieerd²:

Doelgroep	Definitie
Risicojeugd	Kinderen en jongeren van 8 tot 27 jaar die (nog) niet in aanraking zijn gekomen met criminaliteit en opgroeien in wijken waarin het risico relatief groot is om in de criminaliteit terecht te komen
Jonge aanwas	Kinderen en jongeren (doorgaans) tussen 8 en 23 jaar, die in aanraking zijn gekomen met of beginnend actief zijn in de criminaliteit
Doorgroeiers	Jongeren (doorgaans) vanaf 15 jaar met een beginnende criminele carrière in de (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit (minimaal 3 delicten en signalen dat ze zich bezig houden met criminaliteit)
Negatieve rolmodellen	Jongeren (doorgaans) vanaf 18 jaar met een gevestigde criminele carrière

Focusgebieden

Om een gerichte aanpak Preventie met Gezag vorm te geven wordt gestart met een gebiedsgerichte focus op de wijken waarin de risico's voor jongeren om betrokken te raken bij criminaliteit het grootst zijn. Uit de probleemanalyse zijn negen wijken naar voren gekomen waar deze risico's in Almere het grootst zijn. Deze wijken zijn verdeeld over drie stadsdelen, en bevinden zich in drie geografisch gebonden wijkclusters (kaart 1):

- Cluster Haven: Centrum Almere Haven, De Wierden, De Werven, De Hoven;
- Cluster Stad: Centrum Almere Stad, Staatsliedenwijk, Stedenwijk;
- Cluster Buiten: Centrum Almere Buiten, Molenbuurt.

Het betreft wijken waarin de bewoners vaker dan gemiddeld te maken hebben met armoede en schuldenproblematiek. Huiselijk geweld komt relatief veel voor en er zijn veel eenoudergezinnen. In de wijkclusters wonen daarnaast relatief veel jongeren met een Halt-registratie en leerlingen die speciaal onderwijs volgen. Bovendien zijn er veel kinderen waarvan het gezin opvoedondersteuning (jeugdhulp) krijgt. Jongeren in de wijkclusters verlaten vaker vroegtijdig de school en hebben vaker criminele familieleden. Ook komt in deze wijken relatief veel jeugdoverlast en criminaliteit voor. We noemen deze wijkclusters de PmG-focusgebieden.

Focus op scholen

Naast deze wijken richt de PmG-aanpak in Almere zich op scholen. De analyse laat zien dat jongeren met een licht verstandelijke beperking beïnvloedbaar zijn. Hierdoor worden deze jongeren een gemakkelijk doelwit van jongeren en (jong)volwassenen die jongeren zoeken om criminele klusjes op te knappen. Om zorg te dragen voor deze beïnvloedbare doelgroep, focust de PmG-aanpak in eerste aanleg op het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs. Om focus aan te brengen binnen het regulier voortgezet onderwijs, richten we ons op de vo-scholen met vmbo die gevestigd zijn in de

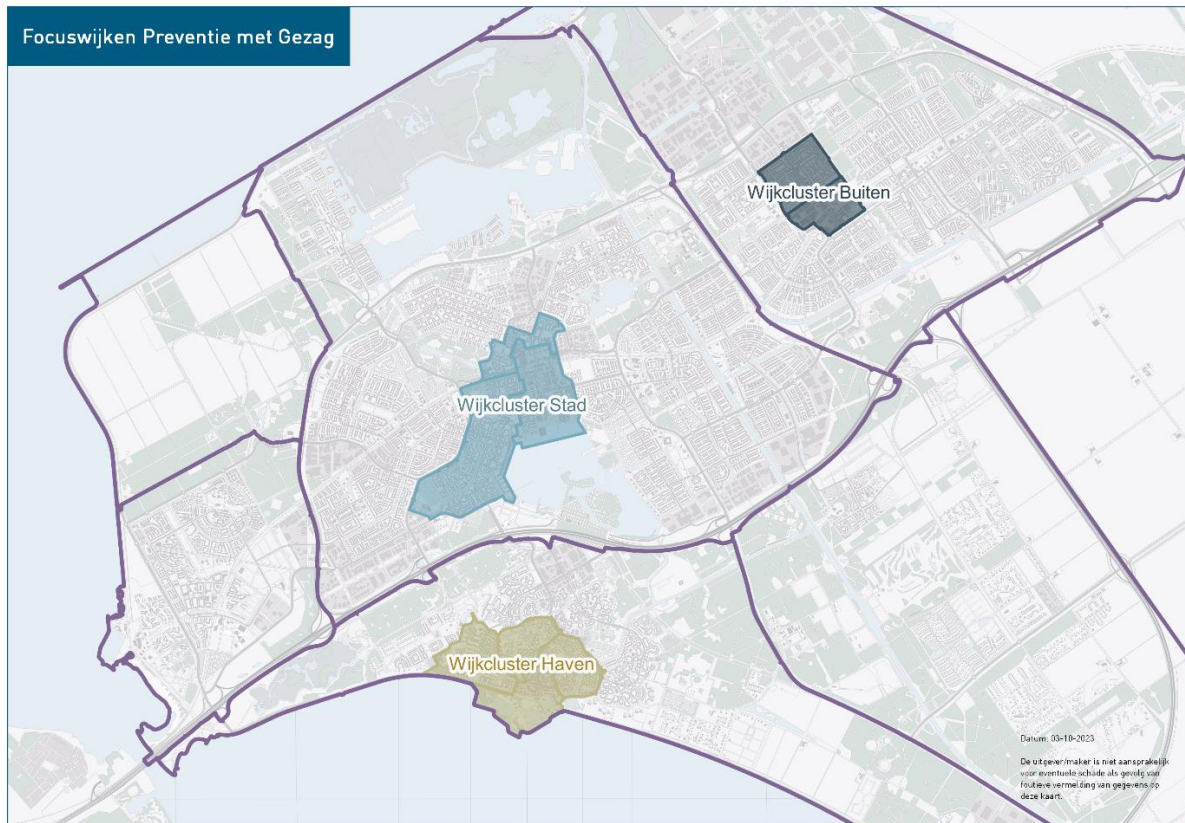
² Definities gebaseerd op programma Straatwaarde(n), RIEC Midden-Nederland. De definities zijn verbreed vanuit een aanvankelijke focus op ondermijnende (drugs)criminaliteit.

focusgebieden. Voor wat betreft het basisonderwijs ligt de focus binnen PmG in eerste instantie ook op het speciaal onderwijs en in tweede instantie op de basisscholen in de focusgebieden.

Focus op het online domein

De online leefwereld brengt naast kansen ook risico's met zich mee voor kinderen en jongeren. Omdat de digitale wereld in aard niet gebiedsgebonden is, zijn de interventies die inspelen op het voorkomen en tegengaan van online risicogedrag niet of minder gericht op de focusgebieden of specifieke scholen, maar op de gehele stad.

Kaart 1. Focusgebieden Preventie met Gezag Almere: drie clusters van focuswijken

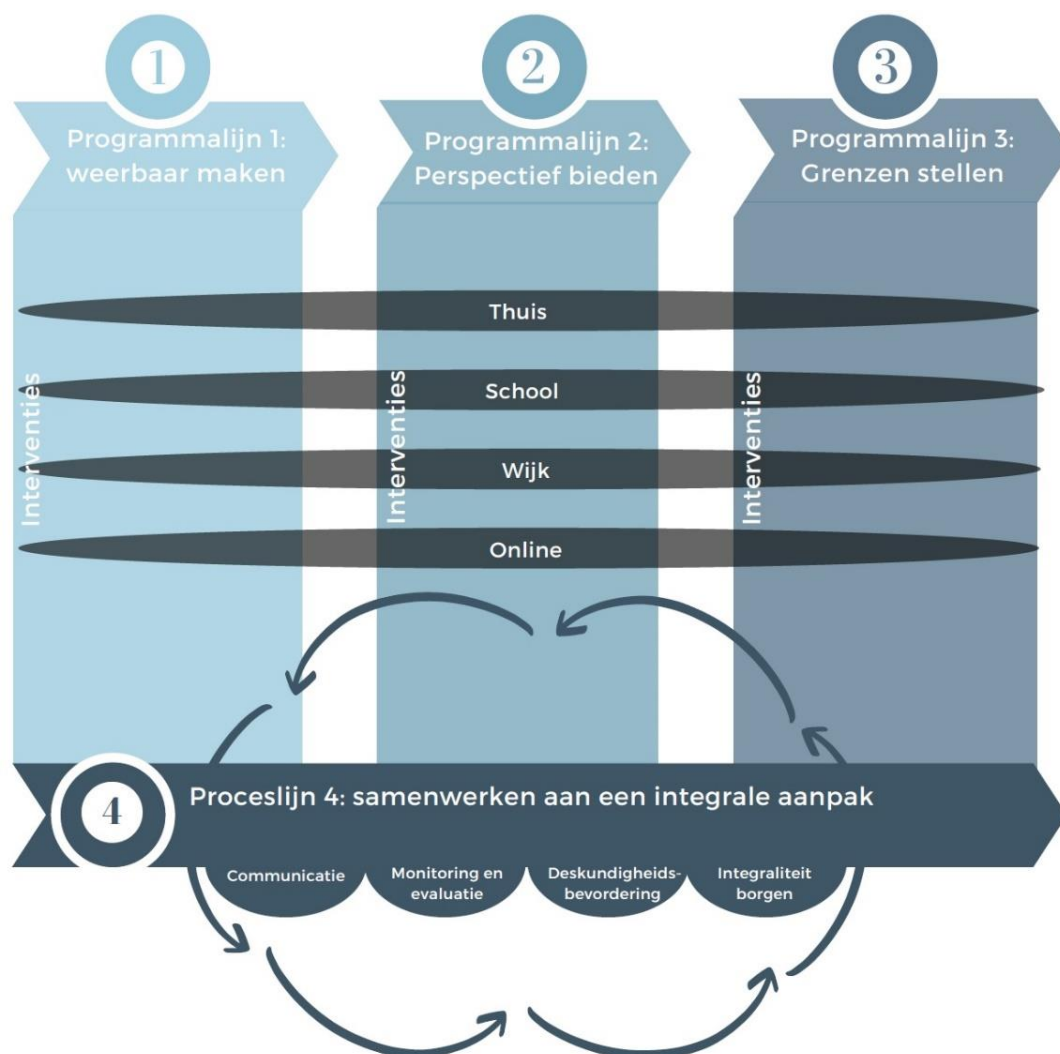
5

3. Integraal programma

In lijn met de doelstellingen van het programma maken we binnen Preventie met Gezag Almere onderscheid in drie programmalijnen en een proceslijn. Binnen programmalijn 1 zetten we in op het versterken van de weerbaarheid van risicojeugd, thuis, op school, online en in de wijk, tegen de aantrekkingskracht van criminaliteit. Binnen programmalijn 2 bieden we positieve perspectieven aan jongeren die het criminele pad al (deels) bewandelen of daarvoor een groot risico kennen.

Programmalijn 3 heeft als doelstelling om grenzen te stellen en het gezag te versterken, met name in de PmG-focuswijken. Met de proceslijn wordt onder andere gewerkt aan een goede samenwerking tussen partners, wordt geborgd dat er samenhang tussen de programmalijnen tot stand komt en dat de effectiviteit van de interventies wordt onderzocht.

Figuur 1: Programma Preventie met Gezag Almere

6

De interventies en inspanningen die onder de programmalijnen vallen, zijn gekozen op basis van de probleemanalyse en de input van de ketenpartners. Het is nadrukkelijk niet de opzet om tot een opsomming van interventies te komen die los van elkaar of naast elkaar bestaan. Immers, door de programmalijnen heen worden de domeinen thuis, wijk, school en online als verbinding gepresenteerd. In de uitvoering van het plan geven wij daarom veel aandacht aan de verbinding tussen de verschillende interventies. Daarnaast is ook de verbinding met de huidige bestaande aanpak van belang. Een belangrijk uitgangspunt van het programma is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij bestaande structuren en waar nodig deze te versterken.

De interventies en inspanningen zoals benoemd in dit plan van aanpak richten zich op verschillende levensfasen en gebeurtenissen in het leven van kinderen en jongeren. Soms zijn ze meer preventief van aard, soms meer repressief. Soms zijn ze meer op een brede doelgroep gericht – bijvoorbeeld basisschoolleerlingen in de focusgebieden – en soms op een specifieke doelgroep zoals jongeren in een reclasseringstraject. Aansluitend bij en aanvullend op het huidige beleid, zetten wij met het onderstaande geheel aan interventies een evenwichtige integrale aanpak neer met een goede balans tussen preventie en repressie.

Er zijn veel factoren die het risico op jeugdcriminaliteit vergroten en beschermende factoren die het risico verkleinen. De verleiding is groot om op alle factoren te willen inzetten. In verband met een eindig budget en capaciteit hebben we moeten afbakenen en een keuze gemaakt voor interventies die

zich richten op risico- of beschermende factoren waarvan uit de probleemanalyse blijkt dat deze een belangrijke rol spelen in Almere.

Het programma Preventie met Gezag en daarmee ook de interventies binnen het plan van aanpak hebben een structureel karakter. Het huidige plan van aanpak kent een looptijd van 2,5 jaar (2024 t/m juni 2026), maar het Rijksprogramma Preventie met Gezag richt zich op een periode van 10 tot 15 jaar. Aan het einde van de huidige looptijd vindt een landelijke evaluatie plaats en daarna is een vervolg mogelijk. Wij streven ernaar eind 2025 helderheid te verschaffen over de voortzetting van alle interventies na juni 2026. Hierin zijn we echter afhankelijk van informatie en besluiten van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Door tussentijdse monitoring en evaluatie is het mogelijk de interventies gedurende de huidige periode bij te stellen. In de beschrijving van proceslijn 4 wordt verder ingegaan op de monitoring en evaluatie.

Hieronder worden per programmalijn de interventies en inspanningen uitgewerkt. Per interventie of inspanning wordt eerst toegelicht welk probleem wordt geadresseerd, vervolgens worden de organisaties genoemd die samenwerken om de interventie uit te voeren. Daarna worden de subdoelen van het programma benoemd waaraan de interventie bijdraagt en de SMART-doelen van de interventie zelf. Ook de doelgroep wordt beschreven en vervolgens welke activiteiten worden verricht om de interventie uit te voeren. Tot slot worden de beoogde resultaten van de interventie benoemd, en waar mogelijk worden daar de jaren 2024, 2025 en het eerste halfjaar van 2026 (2026 H1) onderscheiden.

Opgemerkt dient te worden dat de SMART-doelen hierbij niet de meetbare versies zijn van de subdoelen. De subdoelen beschrijven wat het beoogde (sub)effect is van de interventie (outcome) en de SMART-doelen beschrijven het beoogde resultaat (output) van de interventie. Dit resultaat wordt zoveel als mogelijk gemeten aan de hand van het aantal jongeren uit de doelgroep dat met de interventie wordt bereikt. Dit is echter niet bij alle interventies mogelijk (bijvoorbeeld waar een inspanning een procesverbetering betreft) en in veel gevallen kunnen we nog niet goed inschatten wat realistische aantallen zijn. In die gevallen brengen we het resultaat in beeld met de omvang van de gerealiseerde capaciteit (bijvoorbeeld in aantal fte).

De SMART-doelen zijn primair bedoeld om het beoogde bereik van het programma in beeld te kunnen brengen met de toegevoegde capaciteit. Ze zijn nadrukkelijk niet bedoeld als streefcijfers die koste wat het kost gehaald moeten worden en waar uitvoeringsorganisaties of ketenpartners op afgerekend kunnen worden. Het kan immers zo zijn dat zich voor bepaalde interventies minder casussen aandienen dan waar ruimte voor is. Naast de cijfers zijn voor de verantwoording ook de verhalen achter de cijfers van belang. Bovendien kunnen gaandeweg het programma, met voortschrijdend inzicht, de SMART-doelen worden aangepast. Het meten van de voortgang op de subdoelen (outcome) is onderdeel van het monitorings- en evaluatieplan (zie proceslijn).

4. Programmalijn 1: Versterken van de weerbaarheid

Om de weerbaarheid van jongeren in risicoposities tegen de aantrekkingskracht van criminaliteit te versterken, zowel thuis als op school, online en in de wijk, zetten wij in op de onderstaande negen onderdelen. Met deze programmalijn richten wij ons op risicojeugd in de focusgebieden en op scholen. Sommige interventies zijn ook deels gericht op jonge aanwas en doorgroeiers.

1. Jongerenwerk op reguliere voortgezet onderwijs scholen

Scholen, met name in het voortgezet onderwijs, zijn belangrijke vindplekken voor jeugdcriminaliteit. Uit de probleemanalyse blijkt dat er handel in snus³ en vapes, maar ook drugshandel in en om de scholen plaatsvindt. Ook komt het steeds vaker voor dat jongeren op school worden afgeperst, bedreigd en dat er fysiek geweld plaatsvindt. Relatief veel jongeren in Almere volgen onderwijs in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo (vmbo-b/k). Het risico om betrokken te raken bij criminaliteit is relatief groot voor leerlingen met dit opleidingsniveau. Om signalen van deze betrokkenheid vroegtijdig op te vangen en jongeren de juiste hulp of begeleiding te bieden zetten wij in op schooljongerenwerk op drie vmbo-scholen. Schooljongerenwerkers zijn zichtbaar aanwezig in en rond de school. Zij ondersteunen jongeren bij talentontwikkeling en het werken aan toekomstperspectief en fungeren als positieve rolmodellen. Daarnaast signaleren ze risicovol, problematisch en delinquent gedrag en leiden toe naar passend preventief aanbod en/of hulpverlening. In overleg met het onderwijs is gekozen voor scholen met vmbo in de PmG-focusgebieden, te weten De Meergronden, Echnaton en Baken Stad.

Samenwerkende organisaties	Uitvoeringsorganisatie(s) schooljongerenwerk, drie vo-scholen, hulp- en zorgorganisaties, politie, gemeente.
Subdoelen (outcome)	- Betere vroegsignalering van jonge aanwas in de criminaliteit; - Meer leerlingen preventief begeleid en/of doorgeleid naar de juiste hulpverlening.
SMART-doelen (output)	Elk schooljaar wordt per school 0,75 fte aan schooljongerenwerk ingezet.
Doelgroep	Leerlingen met risico- en delinquent gedrag op de drie scholen met vmbo in de PmG-focusgebieden.
Resultaten	2024: - In overleg met het onderwijs zijn drie scholen geselecteerd voor het PmG-schooljongerenwerk; - Door middel van een aanbestedingsprocedure is/zijn uitvoeringsorganisatie(s) geselecteerd; - Schooljongerenwerk is op de drie scholen gestart. 2025: - Schooljongerenwerk wordt volgens de afspraken uitgevoerd; - Tussen het schooljongerenwerk en de scholen is een goede samenwerking tot stand gekomen. 2026 H1: - Schooljongerenwerk wordt volgens afspraken uitgevoerd. - De samenwerking tussen het schooljongerenwerk en de scholen is goed.

2. Pedagogische coaches in het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs

Relatief veel Almeerse jongeren volgen speciaal of praktijkonderwijs. Kinderen en jongeren op deze onderwijstypen kennen een groter risico om af te glijden richting criminaliteit. Scholen in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs (PrO) in Almere signaleren dat steeds meer leerlingen betrokken zijn bij criminaliteit, slachtoffer worden van criminele uitbuiting of zelf dader zijn. Om meer flexibel en vroegtijdig in te kunnen grijpen bij zorgelijk gedrag van leerlingen zetten we pedagogische coaches in op deze scholen. De pedagogische coaches zijn veel aanwezig in de school en hebben in principe geen lesgebonden taken. Ze leggen laagdrempelig contact met leerlingen en

³ Nicotinezakje dat onder de bovenlip wordt geplaatst, waar het de nicotine afgeeft via het tandvlees aan het bloed. Het gebruik van snus kan een verslavende werking hebben.

herkennen de eerste signalen van risicovol gedrag bij jongeren, van criminaliteit en van mogelijke (criminele) uitbuiting. De pedagogische coaches sturen dit gedrag bij door begeleiding en het organiseren van de juiste hulpverlening. Ze fungeren als sparringpartner voor leerkrachten en ouders wanneer er zorgen zijn over leerlingen en ontlasten de docenten en het management die geen casuïstiek meer hoeven op te pakken.

Samenwerkende organisaties	VSO- en PrO-scholen, politie, Veilig Thuis, JGZ, jongerenwerk, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Betere vroegsignalering van jonge aanwas in de criminaliteit; • Meer leerlingen preventief begeleid en/of doorgeleid naar de juiste hulpverlening; • Grotere ouderbetrokkenheid bij het schooltraject van de leerlingen.
SMART-doelen (output)	• Elk schooljaar worden n.a.v. signalering door de pedagogische coaches, per schoollocatie 15 leerlingen doorgeleid naar passende hulpverlening.
Doelgroep	Leerlingen met risico- en/of delinquent gedrag op VSO- en PrO-scholen.
Resultaten	2024: • In overleg met het onderwijs zijn scholen geselecteerd; • Op SO-locaties van Nautilus en op PrO-scholen zijn pedagogische coaches gestart; • Er zijn werkafspraken gemaakt tussen de pedagogische coaches en betrokken (doorverwijs)partners als (school)jongerenwerk, politie, Veilig Thuis, JGZ. 2025: • Pedagogische coaches worden ingezet en werken volgens afspraken; • Er is een intervisiegroep/leergemeenschap gevormd door de zeven scholen over de werkwijze van de pedagogische coaches. 2026 H1: • Pedagogische coaches worden ingezet en werken volgens afspraken; • Intervisiegroep/leergemeenschap komt periodiek bij elkaar en functioneert naar tevredenheid.

3. Alleen jij bepaalt wie je bent

Een gestructureerde vrijetijdsbesteding is een beschermende factor voor jongeren tegen het betrokken raken bij criminaliteit. Zo zorgen lidmaatschap van (sport)verenigingen, het hebben van hobby's en het ontplooiën van sociale activiteiten voor een verlaagd risico. Ook het hebben van een positief netwerk is een beschermende factor. Uit de probleemanalyse blijkt dat jongeren in Almere relatief vaak opgroeien met criminele familieleden (negatief netwerk), minder vaak sporten in georganiseerd verband en dat er in Almere een tekort is aan (vrije tijds)voorzieningen voor jongeren. De sportinterventie Alleen jij bepaalt wie je bent (AJB) haakt in op deze risicofactoren en beoogt een positieve gedragsverandering te realiseren bij jongeren in het praktijkonderwijs en het vmbo-b/k die risicogedrag vertonen. Jongeren worden door middel van teamsport twee jaar lang ondersteund op hun weg naar volwassenheid. Ze worden bij lokale sportverenigingen begeleid door specifiek geselecteerde en opgeleide trainers. AJB biedt een gestructureerde, veilige en positieve vrijetijdsbesteding en ondersteunt jongeren bij het maken van de juiste keuzes in het leven. Op school en daarbuiten verbetert het gedrag van de deelnemers en de jeugdoverlast in de buurt neemt af.

Samenwerkende organisaties	Uitvoeringsorganisatie Stichting Laureus, drie PrO- en drie vmbo-scholen, sportverenigingen, Stichting Jeugdinterventies, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Meer risicojeugd heeft een positief netwerk en gestructureerde vrijetijdsbesteding door middel van sport • Minder problematisch gedrag door risicojeugd van 12 tot 18 jaar; • Betere sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid in de wijk
SMART-doelen (output)	• Elke twee jaar nemen 90 jongeren deel aan AJB, waarvan 80% de interventie na twee jaar succesvol afrondt en minder overlastgevend en/of delinquent gedrag vertoont.
Doelgroep	Leerlingen met risicogedrag op de drie scholen voor praktijkonderwijs en drie nader te bepalen scholen voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg van het vmbo (vmbo-b/k).
Resultaten	2024: • Scholen, sportverenigingen en trainers zijn geselecteerd; • Deelnemers voor de teams zijn geselecteerd in samenwerking met de scholen; • Zes AJB-teams worden volgens opzet opgestart bij het begin van schooljaar 2024/2025; • AJB wordt volgens opzet uitgevoerd. 2025: • AJB wordt volgens opzet uitgevoerd. 2026 H1: • AJB wordt volgens opzet uitgevoerd. • De deelnemers van de zes AJB-teams hebben aan het einde van schooljaar 2025/2026 het AJB-traject afgerond.

10

4. Vroegsignaleringsfunctie versterken in het primair onderwijs (po)

Uit de probleemanalyse blijkt dat het onderwijs een belangrijke vindplek is voor (beginnende) jeugdcriminaliteit. De politie krijgt steeds meer te maken met jeugd in de basisschoolleeftijd. Veel van de risicofactoren voor jeugdcriminaliteit, zoals gedragsproblemen, een licht verstandelijke beperking en de daarmee samenhangende beïnvloedbaarheid, komen relatief vaak voor onder leerlingen van het speciaal onderwijs. Wij zetten daarom in op het versterken van de vroegsignaleringsfunctie in het basisonderwijs, waarbij we ons in eerste aanleg richten op het speciaal (basis)onderwijs. Allereerst verkennen we hoe vroegsignalering van risicovol en/of delinquent gedrag een vaste plek kan krijgen binnen deze scholen en maken we hiervoor extra capaciteit beschikbaar. Scholen verwijzen na signalering door naar het preventieve aanbod of zetten passende zorg-/hulpverlening in. Voor het reguliere primair onderwijs maken we procesafspraken over samenwerking tussen onderwijs, politie, jeugdhulp en leerplicht en versterken we de verbinding met het schoolveiligheidsnetwerk. Scholen gaan meer aandacht besteden aan vroegsignalering en doorverwijzing door leerkrachten en door de aanbieders van weerbaarheidstrainingen.

Samenwerkende organisaties	Speciaal (basis)onderwijs, Passend Onderwijs Almere, Triade-Vitree (Oké op School), JGZ, politie, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Betere vroegsignalering van risicovol gedrag en jonge aanwas in de criminaliteit; • Meer leerlingen worden preventief begeleid en/of doorgeleid naar de juiste hulpverlening.
SMART-doelen (output)	• Elk schooljaar heeft elke school in het speciaal (basis)onderwijs een aangewezen medewerker waarbij de vroegsignalering is belegd;

	Elke reguliere basisschool heeft aan het einde van schooljaar 2024/2025 een werkproces voor vroegsignalering geïmplementeerd.
Doelgroep	Leerlingen met risico- en/of delinquent gedrag in het primair onderwijs en met name in het speciaal (basis)onderwijs.
Resultaten	2024: - Verkenning is afgerond en het is bekend hoe de extra capaciteit voor vroegsignalering beschikbaar komt voor het speciaal (basis)onderwijs; - Primair onderwijs is opgenomen in het schoolveiligheidsnetwerk; - Samenwerkingsafspraken tussen primair onderwijs, politie, gemeente en andere partners zijn toegevoegd aan het convenant Veiligheid op Scholen. 2025: - Elke school in het speciaal (basis)onderwijs heeft een aangewezen medewerker waarbij de vroegsignalering is belegd en deze werkt volgens afspraak; - Elke reguliere basisschool heeft een werkproces voor de vroegsignalering; - Tussen scholen en politie is een goede samenwerking tot stand gekomen, die verloopt volgens de afspraken beschreven in het convenant. 2026 H1: - De schoolmedewerkers met vroegsignalering als taakaccent werken volgens afspraak; - De samenwerking tussen scholen en politie is goed en verloopt volgens de afspraken beschreven in het convenant.

5. Halt in de wijk en op school & 9. Ondersteunen ouders bij digitale opvoeding

Grensoverschrijdend gedrag door jongeren is vaak een voorbode voor betrokkenheid bij criminaliteit in een later stadium. Uit de probleemanalyse blijkt dat Almeerse jongeren relatief vaak gedragsproblemen hebben. Almeerse scholen constateren een toename van gewelddadig gedrag, dealen in en rondom de school en normvervaging onder leerlingen. Om zowel offline als online grensoverschrijdend gedrag bij risicojeugd tegen te gaan, zetten wij in op Halt in de wijk en op school. Aangezien Halt ook interventie 9 (Ondersteunen ouders bij digitale opvoeding) gaat uitvoeren wordt deze interventie vanaf nu gezien als onderdeel van Halt in de wijk en op school. Halt start met het uitvoeren van een verkenning, waarbij specifieke lokale behoeften in kaart worden gebracht van risicojeugd, hun ouders en samenwerkingspartners, waaronder scholen. Vervolgens implementeert Halt de volgende interventies:

- **Preventief naar Halt:** Deze individuele preventieve gedragsinterventie richt zich op het leren van fouten, het herstellen van de relatie met slachtoffers en betrokkenheid van ouder(s)/verzorger(s) en andere rolmodellen. Hierbij zet de Halt-medewerker elementen in als motiverende gespreksvoering en cognitieve gedragstherapie. Jongeren kunnen naar Halt worden doorverwezen via scholen of andere partners in de wijk.
- **Halt op school:** Op school kan Halt een breed integraal pakket verzorgen. Dit kan bestaan uit een schoolspreekuur voor jongeren die zich schuldig maken aan onder andere fysieke en verbale agressie, te laat komen en schoolverzuim, sexting en bedreiging. Na een incident kan de school daarnaast voorlichtingen aanvragen en kan de Halt-medewerker een klassendialoog organiseren. Daarnaast is de Halt-medewerker, door de structurele

aanwezigheid op school, een makkelijk te herkennen aanspreekpunt voor zowel leerling als docent.

- **Halt in de wijk:** Halt werkt samen met partners in de wijken om op integrale, inclusieve en pedagogische wijze om te gaan met grensoverschrijdend (delict)gedrag van jongeren. Om de sociale weerbaarheid te versterken kan Halt (meer) 'pedagogische kwaliteit' toevoegen in de omgeving van jongeren. Wanneer nodig verwijst Halt jongeren door naar zorg-/hulpverlening.
- **Ondersteunen ouders in digitale opvoeding:** Jongeren raken via de online leefwereld steeds meer betrokken bij criminaliteit zoals fraude en cybercrime, zowel in de rol van dader als die van slachtoffer. Ouders zijn van cruciaal belang in het weerbaar maken van jongeren tegen online gevaren, maar hebben vaak geen idee hoe de online leefwereld van hun kind eruit ziet en waar potentiële gevaren zitten. Halt ondersteunt ouders op het thema digitale opvoeding door middel van voorlichtingen of individuele gesprekken. Zo kunnen ouders online probleemgedrag van hun kinderen vroegtijdig signaleren en daarvoor eventueel de juiste hulp zoeken.

Samenwerkende organisaties	Halt, vo-scholen in de focusgebieden, zorg- en hulpverleningsorganisaties, politie, jeugdboa's, jongerenwerk, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Minder problematisch gedrag (online) door risicojeugd; • Betere vroegsignalering van jonge aanwas in de (online) criminaliteit en meer jongeren doorgeleid naar de juiste hulpverlening; • Grotere ouderbetrokkenheid bij de (digitale) leefwereld van risicojeugd.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks worden 50 risicojongeren ondersteund via de Preventief naar Halt-interventie; • Jaarlijks worden 20 ouders ondersteund bij de digitale opvoeding van hun kinderen.
Doelgroep	Jongeren van 12-18 jaar met (online) risicogedrag en/of grensoverschrijdend gedrag in de focuswijken of op scholen en hun ouders.
Resultaten	2024: • Verkenning is uitgevoerd; • Op basis van de verkenning zijn interventies gekozen, afgestemd op de lokale behoefte in de focusgebieden; • De uitvoering van de betreffende Halt-interventies is voorbereid. 2025: • De geselecteerde Halt-interventies zijn bij de start van het jaar geïmplementeerd in de focusgebieden en de betrokken scholen; • De Halt-interventies worden volgens afspraken en naar behoefte uitgevoerd. 2026 H1: • De Halt-interventies worden volgens afspraken en naar behoefte uitgevoerd.

6. Online jongerenwerk

Jongeren zijn steeds minder aanwezig in de publieke ruimte en brengen in plaats daarvan veel meer tijd online door. De veranderde tijdsbesteding van jongeren heeft niet alleen gevolgen voor de vindplaats van jongeren (van de straat naar de online wereld), maar ook voor de wijze van communiceren en de manier waarop jongeren beïnvloed en begeleid kunnen worden. Uit de probleemanalyse blijkt bovendien dat steeds meer jongeren via de online leefwereld betrokken raken bij criminaliteit zoals fraude en cybercrime, zowel in de rol van dader als die van slachtoffer. Voor jeugdprofessionals is het daarom van belang te investeren in online aanwezigheid en zichtbaarheid, evenals in de kennis over wat er online speelt onder jongeren. Daarom zetten wij in op online jongerenwerk. De online jongerenwerkers oriënteren zich via social media accounts op de online leefwereld van jongeren, signaleren problematische uitingen en gedrag, leggen contact met jongeren en peilen hun behoeften. Op basis van deze behoeften bieden ze online activiteiten en werken ze aan talentontwikkeling van jongeren. Daarnaast bieden ze online ondersteuning of begeleiding of verwijzen door naar zorg- of hulpverlening. Ook kunnen zorgelijke signalen over jongeren, binnen de kaders van de privacywetgeving, gedeeld worden met politie of zorg-/hulpverlening. Daarnaast herkennen ze online trends en bevorderen ze de deskundigheid van andere jongerenwerkers in het online aspect van hun werk.

Samenwerkende organisaties	Uitvoeringsorganisatie(s) online jongerenwerk, politie, jeugdboa's, hulp- en zorgorganisaties, regulier jongerenwerk, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Betere vroegsignalering van probleemgedrag door jongerenwerkers; • Meer jongeren worden gecorrigeerd en begeleid en/of doorgeleid naar de juiste hulpverlening; • Minder risicovol gedrag online door risicojeugd in de focuswijken.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks wordt per PmG-focusgebied 0,75 fte aan online jongerenwerk ingezet.
Doelgroep	Jongeren van 8-27 jaar met online risicogedrag in de focuswijken.
Resultaten	2024: • Door middel van een aanbestedingsprocedure is/zijn uitvoeringsorganisatie(s) geselecteerd; • Online jongerenwerk is opgestart. 2025 – 2026 H1: • Online jongerenwerk wordt volgens afspraak uitgevoerd; • Tussen het online jongerenwerk en politie, jeugdboa's, hulp- en zorgorganisaties en regulier jongerenwerk is een goede samenwerking tot stand gekomen en deze blijft goed.

13

7. Hackshield

Uit de probleemanalyse blijkt dat jongeren steeds vaker slachtoffer worden van online criminaliteit en ook vaker dan volwassenen. Ook in het ouderschap van online criminaliteit zijn jongeren oververtegenwoordigd. De politie signaleert bovendien een zorgelijke toename van digitale criminaliteit onder Almeerse jongeren. Om kinderen weerbaarder te maken tegen de online criminaliteit implementeren we Hackshield in Almere. Hackshield is een cybersecurity game voor kinderen tussen de 8 en 12 jaar. Deze game kunnen kinderen gratis thuis spelen en leert hen zich op een speelse manier te wapenen tegen digitale gevaren, zoals hacken, datalekken, phishing en geldezels. Doordat de game kinderen opleidt tot ambassadeur kunnen zij niet alleen zichzelf, maar ook hun omgeving (ouders en grootouders) beschermen tegen cybercriminaliteit. Behalve dat Hackshield kinderen individueel opleidt tot cyberagents, is het ook mogelijk om Hackshield in de klas

te spelen. Hiervoor zijn laagdrempelige lespakketten beschikbaar, zodat dit zo min mogelijk belasting voor docenten oplevert.

Samenwerkende organisaties	Stichting Hackshield, basisscholen (in de focuswijken), gemeente.
Subdoelen (outcome)	Minder risicovol gedrag online door kinderen van 8-12 jaar.
SMART-doelen (output)	Elk schooljaar doen 100 basisschoolklassen (in de focuswijken) mee aan Hackshield.
Doelgroep	Kinderen van 8-12 jaar en hun omgeving (ouders en grootouders, etc.), primair in de focuswijken.
Resultaten	Schooljaar 2024/2025: - Basisscholen zijn geïnformeerd over Hackshield door middel van een communicatiecampagne en interesse bij de scholen is geïnventariseerd; - Hackshield is geïmplementeerd op geïnteresseerde basisscholen (in de focuswijken); - Hackshield wordt naar tevredenheid van leerlingen en docenten individueel en klassikaal gespeeld via/op de scholen. Schooljaar 2025/2026: - Hackshield wordt naar tevredenheid van leerlingen en docenten individueel en klassikaal gespeeld via/op de scholen en verschillende thema's zijn met behulp van gastlessen klassikaal besproken.

8. Geldezelaanpak

14

Uit de probleemanalyse blijkt dat veel jongeren (veelal online, maar ook op straat) worden benaderd om als geldezel⁴ te fungeren. De gevolgen van ingezet worden als geldezel kunnen groot zijn. Zo komen jongeren op een zeer laagdrempelige manier in criminele circuits terecht, waardoor zij verder kunnen afglijden. Om dit tegen te gaan zetten we een integrale geldezelaanpak op. Hiervoor stellen we een projectgroep in en maken we een projectplan in samenwerking met partners. We onderzoeken de mogelijkheid om de aanpak onder te brengen onder bestaande convenanten voor gegevensuitwisseling. Er worden twee werkgroepen ingericht. De werkgroep preventie stelt een gericht preventie- en voorlichtingsplan op voert dit uit (met bijvoorbeeld een social media campagne). De werkgroep repressie stelt een interventiemenu op met repressieve interventies en voert dit uit voor jongeren die zich als geldezel hebben ingezet (met bijvoorbeeld een stopgesprek, waarschuwingsbrief, hulpverlening of strafrechtelijke interventies). Het Openbaar Ministerie neemt structureel deel aan de projectgroep en de werkgroep repressie. Vanuit deze werkgroep zet het OM de 'wasstraat geldezels' in, samen met de politie, gemeente en zorgpartij(en). Dit is een actiedag waarbij geldezels op het bureau worden ontboden en door een zogenaamde wasstraat worden gehaald met de onderdelen: verhoren, hulpgesprekken en beoordelen welke strafrechtelijke vervolgstap passend is. De politie neemt structureel deel aan de projectgroep en beide werkgroepen en zet vanuit de werkgroep repressie de 'wasstraat geldezels' in. In de werkgroep preventie heeft de politie een adviserende rol en neemt waar mogelijk deel aan de preventie- en voorlichtingscampagne.

Samenwerkende Organisaties	Politie, OM, gemeente, reclassering, GGD (PGA), onderwijs, jongerenwerk, zorg-/hulporganisaties, Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).
-----------------------------------	--

⁴ Een geldezel is iemand die, vaak onbewust, wordt gebruikt door criminelen om illegaal verkregen geld wit te wassen door het beschikbaar stellen van hun betaalpas of bankrekening.

Subdoelen (outcome)	• Minder risicovol gedrag online door risicojeugd in de leeftijd van 12-27 jaar; • Minder delinquent gedrag en doorgroei van beginnende geldezels.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks zijn 10.000 jongeren bereikt met de gerichte online voorlichtingscampagne tegen geldezels; • Jaarlijks hebben 50 jongeren een interventie uit het interventiemenu gekregen.
Doelgroep	Jongeren van 12-27 jaar in de focuswijken met online risico- en/of delinquent gedrag.
Resultaten	2024: • Partners zijn betrokken en er is draagvlak bij de partners voor de aanpak; • Projectplan is opgesteld, evenals preventie- en voorlichtingsplan en interventiemenu; • Werkgroepen zijn gestart; • Preventie- en voorlichtingsplan is uitgerold; • Interventiemenu is uitgerold. 2025 – 2026 H1: • Preventie- en voorlichtingsplan wordt uitgevoerd volgens afspraak; • Interventiemenu wordt uitgevoerd volgens afspraak; • Wasstraat geldezels wordt twee keer per jaar uitgevoerd.

Field Lab Online Ronselen

Jaarlijks worden in Nederland door het Landelijk Informatie- en Expertisecentrum (LIEC) Field Labs georganiseerd, waarin verschillende integrale teams van 6 tot 8 personen worden geholpen om slim en strategisch samen te werken aan moeilijk oplosbare veiligheidsproblemen. Begin 2024 is door het ministerie van Justitie en Veiligheid het initiatief genomen om een Field Lab te organiseren voor het programma Preventie met Gezag. Het doel van dit Field Lab is om interventies te ontwikkelen, die bijdragen aan een effectieve aanpak van complexe sociale- en veiligheidsproblemen en de PmG-gemeenten is gevraagd om vraagstukken aan te leveren om mee aan de slag te gaan. De gemeente Almere heeft samen met de politie en andere ketenpartners als OM en het RIEC het onderwerp online ronselen als thema aangemeld. Hiermee wordt het fenomeen bedoeld waarbij jongeren via platforms als Snapchat, Telegram en Instagram worden gerekruteerd voor het doen van criminele klussen zoals explosieven plaatsen, drugs uithalen of overvallen plegen. Het lijkt steeds vaker voor te komen dat jongeren via deze online kanalen worden geronseld. Het vraagstuk is dan ook hoe we dit effectief kunnen tegengaan. Wij zijn verheugd dat ons thema door het LIEC is geselecteerd. In het najaar van 2024 start het Field Lab met een week intensief samenwerken aan analyse en ontwikkelen van interventies voor het vraagstuk, waarna een periode van 100 dagen van uitvoering volgt.

5. Programmalijn 2: Positieve perspectieven bieden

In programmalijn 2 wordt de aandacht gericht op het bieden van perspectief, ook voor diegenen die het criminele pad al (deels) bewandelen. Daarbij gaat het onder andere om het ondersteunen van jongeren in hun persoonlijke ontwikkeling. Centraal staat dat kinderen en jongeren die in aanraking zijn gekomen met criminaliteit, zich bewust worden van positieve alternatieven en ondersteund worden om voor die alternatieven te kiezen. De aanpak krijgt vorm middels vijf onderdelen.

10. Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA)

Uit de probleemanalyse blijkt dat er in Almere relatief veel jongeren zijn die opgroeien met schulden of met criminele familieleden. Ook zijn er relatief veel jongeren met gedragsproblemen en veel voortijdig schoolverlaters. Deze en andere factoren verhogen het risico op het ontwikkelen van crimineel gedrag. Door op tijd te reageren op dergelijke signalen en de jongeren te begeleiden naar stage, werk of school kan dit voorkomen worden. IPTA leidt jongeren in risicoposities door middel van intensieve coaching toe naar school of werk. Daarom zetten wij in Almere IPTA-coaches in. De IPTA-coach(es) maken contact met en motiveren de doelgroep, zoeken geschikte werkplekken, werkplek- of opleidingsplekken, vinden een dagbesteding, helpen de jongere met problemen op andere levensterreinen en organiseren sociale steun samen met het relevante sociaal netwerk van een jongere. Ook stimuleren ze de jongere en zorgen dat deze op het goede spoor blijft en problemen onderweg oplost, en vergroten daarmee de zelfredzaamheid van de jongere. Daarbij werken de coaches constructief samen met de ketenpartners betrokken bij de jongere en diens gezin.

16

Samenwerkende organisaties	Gemeente, (jeugd)reclassering, onderwijsinstellingen, specialistisch jongerenwerk, ZVHF.
Subdoelen (outcome)	• Meer kansen op de stage- en arbeidsmarkt voor risicojeugd; • Minder (persoonlijke) problematiek op verschillende leefgebieden; • Meer risicojongeren hebben een duurzame positieve verandering bereikt in hun levensloop.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks worden 25 jongeren d.m.v. IPTA begeleid naar werk/opleiding.
Doelgroep	Jongeren van 16-27 jaar in de focusgebieden zonder dagbesteding in de vorm van opleiding of werk, met persoonlijke beperkingen (licht verstandelijk beperkt / gedragsproblemen / psychische problemen / verslaving), die lid zijn van een jeugdgroep en/of deel uitmaken van een multi-probleemgezin en/of familielid zijn van HIC ⁵ -plegers, die te maken hebben met armoede en schulden, en/of problemen hebben met huisvesting of in een vorm van begeleid wonen zitten.
Resultaten	2024: • Verkenning IPTA is afgerond; • Plan van aanpak implementatie IPTA is opgesteld; • Doorverwijspartners zijn betrokken en lokale infrastructuur rondom IPTA is ingericht; • Werving IPTA-coaches is afgerond en IPTA-coaches zijn gestart. 2025 – 2026 H1: • IPTA-coaches begeleiden 20-25 jongeren per jaar naar werk/opleiding.

⁵ High Impact Crimes, zoals woninginbraken, straatroven, overvallen, ernstige geweldsdelicten.

11. Specialistisch jongerenwerk

Uit de probleemanalyse blijkt dat er in Almere sprake is van verharding bij een kleine groep gewelddadige, deels minderjarige en overwegend jongvolwassen veelplegers, die mensen bedreigen en beroven met wapens en mogelijk betrokken zijn bij ondermijnende criminaliteit. Voor deze groep jongeren die zijn afgegleden naar de zwaardere criminaliteit (ook aangeduid als de 2%-doelgroep) is het reguliere jongerenwerk niet toereikend. Hierdoor krijgen juist deze jongeren te weinig ondersteuning in hun persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie, terwijl ze die hard nodig lijken te hebben. Wij realiseren specialistisch jongerenwerk om deze jongeren intensieve ondersteuning te bieden bij het stopzetten van hun criminele carrière. De specialistisch jongerenwerkers maken laagdrempelig contact met de doelgroep en bieden individuele trajecten die bestaan uit een combinatie van repressieve en preventieve maatregelen met aandacht voor interventies op alle relevante leefgebieden. Hierbij werken ze samen met partners als het reguliere jongerenwerk, jeugdhulpaanbieders, het onderwijs, gezagspartners en met het sociaal netwerk van de jongeren. Ze hebben kennis van het omgaan met een licht verstandelijke beperking, drillrapp, ondermijnende criminaliteit en hebben zicht op de verschillende ontwikkelingen en risico's onder de doelgroep. Daarnaast hebben ze kennis van en oog voor systemisch werken en zijn ze flexibel en goed bereikbaar (ook in de avonduren en het weekend).

Samenwerkende organisaties	Uitvoeringsorganisatie(s) specialistisch jongerenwerk, hulp- en zorgorganisaties, regulier jongerenwerk, onderwijsinstellingen, wijkteams, politie, jeugdboa's, IPTA-coaches, jeugdreclassering (Kansrijk), GGD (PGA), ZVHF (Top X), gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Minder problematisch en delinquent gedrag bij de 2% jongeren die te zwaar zijn voor het reguliere jongerenwerk en minder doorgroei; • Vermindering of oplossing enkelvoudige of meervoudige problemen van de 2% jongeren; • Meer van de 2% jongeren hebben een duurzame positieve verandering bereikt in hun levensloop.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks worden 20 jongeren begeleid door de specialistisch jongerenwerker(s), waarbij aan het einde van de trajecten gemiddeld genomen een verbetering zichtbaar is op minimaal drie leefgebieden van de PGA-matrix⁶, waaronder het leefgebied Justitie en politie.
Doelgroep	Jongeren van 10-27 jaar in de focuswijken met problematisch en delinquent gedrag en problemen op meerdere leefgebieden. Het betreft jongeren die te zwaar zijn voor het reguliere jongerenwerk. Dit kan gaan om zowel jongeren die al afgegleden zijn naar de criminaliteit als jongeren die er tegenaan 'schuren'.
Resultaten	2024: • Door middel van een aanbestedingsprocedure is/zijn uitvoeringsorganisatie(s) geselecteerd; • Specialistisch jongerenwerk is opgestart en er zijn minimaal 5 trajecten gestart. 2025 – 2026 H1: • 1,25 fte specialistisch jongerenwerk is ingezet en wordt volgens afspraak uitgevoerd; • Er zijn op enig peilmoment minimaal 10 lopende trajecten.

⁶ De leefgebieden worden bij de start, tussentijds en aan het einde van het PGA-traject gescoord met behulp van de PGA-matrix. Het betreft de leefgebieden: Financiën, Identiteit, Houding, gedrag en vaardigheden, Werk en opleiding, Tijdsbesteding, Huisvesting, (Huiselijke) relaties, Geestelijke gezondheid, Lichamelijke gezondheid, Problematisch middelengebruik, Sociaal netwerk, Justitie en politie.

12. Doorontwikkeling jeugdinterventieteams en netwerkaanpak

Jeugdoverlast kan de veiligheid en leefbaarheid en de beleving daarvan sterk negatief beïnvloeden en kan voor een deel van de jongeren een opstap zijn naar jeugdcriminaliteit. In de PmG-focusgebieden komt meer jeugdoverlast voor dan gemiddeld in Almere. Waar mogelijk willen we risicogedrag voorkomen en anders tijdig signaleren en aanpakken. Gemeente Almere heeft hiervoor een integrale ketenaanpak ingericht waarbij wordt samengewerkt tussen de domeinen zorg, onderwijs en veiligheid. Deze aanpak is zowel gebiedsgericht, groepsgericht als persoonsgericht. De bepaling van de zogenaamde 'hotspots' (locaties waar jongeren samenscholen en overlast veroorzaken) en de aanpak hieromtrent wordt gedaan in het jeugdinterventieteam (JIT), met daarin jeugdboa's, jeugdagenten, jongerenwerkers en de gemeentelijke veiligheidsmanager. Nog niet altijd verloopt de afstemming en samenwerking tussen de verschillende domeinen naar behoren. Wij maken de ketenaanpak sluitend door een gebiedsgerichte structuur neer te zetten, waarbij de jeugdgroepen en fenomenen in de focusgebieden eerder in kaart gebracht kunnen worden om gecoördineerde en gerichte acties uit te zetten.

We verbeteren met de JIT-partners de integrale aanpak waarbij interventies gebiedsgericht worden ingezet, inspeland op de kenmerken en trends van de gebieden. Hierbij maken we afspraken met de partners op zowel tactisch als operationeel niveau, om effectief en coherent samen te werken binnen de focusgebieden. Deze structuur stelt ons in staat om risico's vroegtijdig te signaleren en een integrale respons te bieden op jeugdoverlast en -criminaliteit. In samenwerking met de partners verbinden we de PmG-interventies in de gebieden met elkaar en met bestaande voorzieningen.

Een procesregisseur Jeugd & Veiligheid ondersteunt de JITs bij het identificeren van jeugdgroepen en -netwerken, en coördineert de ontwikkeling van specifieke strategieën om jeugdoverlast en -criminaliteit effectief aan te pakken. Met deze coördinatie brengen we jeugdgroepen en fenomenen in de focusgebieden eerder in kaart om gerichte acties uit te zetten.

18

Samenwerkende organisaties	Gemeente, politie, jongerenwerk, JGZ, zorg- en hulpverleningsorganisaties, onderwijs, OM (alleen bij criminele jeugdgroepen).
Subdoelen (outcome)	• Minder (zwaar) overlastgevend en delinquent gedrag door jeugdgroepen/-netwerken en minder doorgroei; • Betere veiligheid en leefbaarheid in de wijk.
SMART-doelen (output)	• Het aantal incidenten van jeugdoverlast in de focusgebieden is gedaald met 15% ten opzichte van 2023; • Het aantal jeugdige verdachten in de focusgebieden is gedaald met 15% ten opzichte van 2023.
Doelgroep	Jeugdgroepen/-netwerken (van 12-27 jarigen) met overlastgevend, problematisch en/of delinquent groepsgedrag, primair in de focuswijken.
Resultaten	2024: • Gebiedsgerichte structuur in de focusgebieden is gerealiseerd, met betrokkenheid van alle relevante PmG-interventies en partners; • Procesregisseur Jeugd & Veiligheid is aangesteld en is gestart met coördinatie van de acties van de JITs en de verschillende betrokken partners in de focusgebieden. 2025: • De operationele structuren en processen die in 2024 zijn ingevoerd, zijn versterkt en verfijnd en de samenwerking tussen de betrokken partners is verbeterd; • Problematische jeugdgroepen en -netwerken worden eerder gesignaleerd en integraal aangepakt.

	2026 H1: • De samenwerking tussen de betrokken partners is verder geoptimaliseerd; • Problematische jeugdgroepen en -netwerken worden eerder gesignaleerd en integraal aangepakt.
--	---

13. Samenwerking met lokale bedrijfsleven

Uit de probleemanalyse blijkt dat Almere een relatief hoge schooluitval kent. Het niet hebben van dagbesteding (school of werk) is een risicofactor voor jongeren om in de criminaliteit terecht te komen. Ook geven partners aan dat er in Almere een tekort is aan werkstrafplekken voor de zwaardere doelgroep. Tegelijkertijd kampen veel Almeerse bedrijven met personeelstekort en hebben ze de ambitie om maatschappelijk betrokken te zijn. Een groeiend aantal Almeerse bedrijven is aangesloten bij de businessclub van Almere City. De eredivisieclub heeft aangegeven een rol te willen spelen in het verbeteren van het toekomstperspectief van jongeren in risicoposities in Almere. Binnen de bestaande samenwerking die er is tussen de businessclub, lokale bedrijven en onderwijsinstellingen creëren we meer stage-, werk- en werkstrafplekken voor jonge aanwas en doorgroeiers in de criminaliteit. Hiermee zorgen we voor een positief toekomstperspectief voor deze zwaardere doelgroep. We introduceren daarnaast 'Werkstraf+', waarbij hulp- en zorgvragen van deelnemers actief worden opgehaald en geadresseerd door speciaal getrainde werkmeesters en medewerkers werkstraffen van de reclassering, en deelnemers worden toegeleid naar arbeid.

Samenwerkende organisaties	Businessclub Almere City, lokale bedrijven, (jeugd)reclassering, RvdK, ZVHF (RIO), IPTA, onderwijsinstellingen, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Meer kansen op de stage- en arbeidsmarkt voor risicojeugd, jonge aanwas en doorgroeiers.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks doorlopen 10 jongeren uit de doelgroep een traject (bijvoorbeeld stage, werktraject, (leer)werkplek, etc.) bij een lokaal Almeers bedrijf; • Jaarlijks is het aantal werkstrafplekken voor de zware doelgroep 20% hoger dan in 2023; • Jaarlijks nemen 8 jongeren deel aan Werkstraf+.
Doelgroep	Jongeren van 12-27 jaar met problematisch en/of delinquent gedrag zonder dagbesteding, primair in de focuswijken.
Resultaten	2024: • Inventarisatie is afgerond naar de mogelijkheden voor stages, werkplekken, werktrajecten en werkstrafplekken via de businessclub van Almere City FC; • Verkenning Werkstraf+ is uitgevoerd; • Samenwerking met lokale bedrijven via de businessclub van Almere City is opgezet, specifiek gericht op kansen voor jonge aanwas en doorgroeiers. 2025: • Aantal werkstrafplekken is toegenomen; • Werkstraf+ is gestart en wordt volgens afspraak uitgevoerd; • Bij lokale bedrijven zijn trajecten gecreëerd voor de doelgroep. 2026 H1: • Toename aan werkstrafplekken blijft behouden; • Werkstraf+ wordt volgens afspraak uitgevoerd; • Trajecten voor de doelgroep bij lokale bedrijven blijven beschikbaar en samenwerking met lokale bedrijven blijft goed.

14. Hack_Right

Politie en Openbaar Ministerie komen steeds vaker jongeren tegen die zich schuldig maken aan hacken. Ze realiseren zich vaak niet wat de gevolgen kunnen zijn en hoe groot de schade is. Speciaal voor jonge hackers is Hack_Right ontwikkeld; een alternatief, onderdeel of aanvulling op een strafrechtelijk traject. Hack_Right beoogt recidive onder cyberdaders te voorkomen en biedt kaders waarbinnen daders van een cyberdelict hun IT-talent op een positieve en legale manier kunnen inzetten. Het Openbaar Ministerie legt Hack_Right vaker op aan jonge cyberdaders van 12 t/m 30 jaar die voor de eerste keer een cyberdelict hebben gepleegd. Deze interventie wordt in twee varianten uitgevoerd:

- Halt-afdoening; bedoeld voor jongeren van 12-18 jaar;
- Bijzondere voorwaarde bij een (deels)voorwaardelijke straf of aanwijzing in een strafbeschikking, onder toezicht van de jeugdreclassering of reclassering of als leer-/werkstraf bij de Raad voor de Kinderbescherming.

De gemeente heeft de rol om Hack_Right meer bekendheid te geven (in de regio), pleit te bezorgen en aan te jagen. Ook faciliteert de gemeente bij het vinden van nieuwe uitvoeringspartners.

Samenwerkende organisaties	Openbaar Ministerie, Halt, politie, (jeugd)reclassering, RvdK, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Minder delinquent gedrag en minder doorgroei bij jonge aanwas in cybercriminaliteit; • Meer kansen op de arbeidsmarkt voor talentvolle jongeren (IT-carrière).
SMART-doelen (output)	• Het aantal Almeerse jongeren dat de interventie Hack_Right opgelegd krijgt, is jaarlijks hoger dan in 2023.
Doelgroep	First offenders van cybercriminaliteit van 12 t/m 30 jaar.
Resultaten	2024-2026 H1: • De interventie heeft meer bekendheid gekregen bij partners en het aantal Almeerse jongeren dat de interventie Hack_Right opgelegd heeft gekregen is toegenomen.

20

6. Programmalijn 3: Grenzen stellen en versterken van het gezag

Programmalijn 3 betreft het stellen van grenzen en het versterken van het gezag met name in de PmG-focusgebieden. Daarbij ligt de nadruk op de doelgroep die reeds met criminaliteit in aanraking is gekomen: jonge aanwas, doorgroeiers en negatieve rolmodellen. Deze programmalijn is uitgewerkt in vier onderdelen. De inzet voor Preventie met Gezag van de politie, OM en de gemeentelijke afdeling Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR), wordt beschreven in het eerste onderdeel: Versterken toezicht op jongeren en justitiële functie in de wijk. De verschillende activiteiten die deze gezagspartners verrichten voor PmG vallen echter strikt genomen niet allemaal onder deze noemer. Om versnippering te voorkomen is de inzet van deze partners toch in zijn geheel hieronder beschreven.

15. Versterking toezicht op jongeren en justitiële functie in de wijk

Partners in Almere vanuit zorg, welzijn, onderwijs en veiligheid constateren een verharding in de jeugdcriminaliteit en verjonging van daders. Uit de probleemanalyse komt naar voren dat diverse ingroeimechanismen bestaan waardoor jongeren in aanraking kunnen komen met criminaliteit, bijvoorbeeld via sociale relaties, zoals vrienden of familie of via rekrutering. Er zijn jongeren die bewust delicten plegen om zichzelf te verrijken. Andere jongeren gaan vrijwillig in op een aanbod om 'een klusje' uit te voeren, maar voelen zich later gedwongen. De scheidslijn tussen niet en wel in de criminaliteit belanden is dun en het is van belang dat er op het juiste moment wordt ingegrepen. Vlak voordat of zodra een jongere een delict heeft gepleegd werken (gezags)partners samen om (toe)zicht te houden en crimineel gedrag aan te pakken. Gezien de toenemende problematiek is het van belang om dit toezicht en de justitiële functie in de wijk te versterken⁷.

Samenwerkende organisaties	Politie, OM, THOR (gemeente), doorverwijspartners.
Subdoelen (outcome)	• Steviger toezicht op jongeren die dreigen met justitie in aanraking te komen, zowel in de PmG-focusgebieden als online; • Sterkere justitiële functie in de focusgebieden door inzet van de gezagspartners Openbaar Ministerie en politie.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks wordt 1 fte specialist jeugd ingezet bij THOR; • Jaarlijks wordt 1 fte netwerkregisseur jeugd ingezet bij de politie; • OM: zie verdeling OM-inzet onder alinea 'Openbaar Ministerie'.
Doelgroep	Jongeren van 8-27 jaar met risico-, problematisch en/of delinquent gedrag, primair in de focuswijken.

Hieronder wordt de (gezamenlijke)inzet van de gezagspartners politie, OM en THOR beschreven.

Probleemgerichte integrale aanpak op de PmG-doelgroep Almere

In deze werkwijze zetten de politie, OM en THOR gezamenlijk in op een urgent of toenemend delicttype, gepleegd door de PmG-doelgroep, in één van de PmG-focusgebieden. De aanpak start met een analyse van de problematiek en de oorzaken van het probleem en van mogelijke invalshoeken voor een aanpak. Hierna kan een (groeps- of netwerk)aanpak ontwikkeld worden met zowel preventieve als repressieve elementen, waarbij aandacht is voor alternatieve interventiemogelijkheden. De aanpak wordt vervolgens uitgevoerd en geëvalueerd. Dit is een iteratief proces: aan de hand van uitkomsten wordt de aanpak steeds meer/opnieuw aangescherpt en verbeterd. De aanpak wordt eerst in pilotvorm ingezet op een afgebakend gebied, doelgroep en/of delicttype. Bij succesvolle resultaten kan de aanpak breder worden ingezet. De concrete planning van deze aanpak is (mede) afhankelijk van de nieuw te starten medewerkers bij de politie en THOR (startdatum nog niet bekend).

Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR)

THOR stelt een specialist jeugd aan. Deze specialist jeugd gaat zich specifiek richten op het onderwijs en de online leefwereld en draagt bij aan kennisontwikkeling en handelingsperspectief van jeugdboa's die direct in contact staan met jongeren. De specialist jeugd heeft de komende twee jaar de taak om de samenwerking tussen de jeugdboa's en het primair onderwijs op te zetten en de samenwerking met het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs te optimaliseren. Daarnaast is het werken in het online domein voor THOR nog relatief onbekend en gaat de specialist jeugd onderzoeken welke rol de (jeugd)boa in de online wereld kan vervullen. Hiermee wil THOR het contact

⁷ Met het versterken van de justitiële functie in de wijk worden maatregelen en initiatieven bedoeld die gericht zijn op het verbeteren van de rechtshandhaving en het justitiële proces op lokaal niveau. Voorbeelden hiervan zijn het vergroten van de zichtbaarheid van politie en andere justitiële instanties en het beter aansluiten van de rechtshandhaving en justitiële dienstverlening op de behoeften en problemen van de lokale gemeenschap.

met jongeren verbeteren en onderzoeken hoe de online inzet kan bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de PmG-focusgebieden.

Resultaten THOR	2024 • Onderzoek naar de rol van THOR binnen het onderwijs op het gebied van het signaleren en voorkomen van jonge aanwas binnen de PmG-focusgebieden, is afgerond; • Onderzoek naar de rol van THOR in de online leefwereld van jongeren, op het gebied van het signaleren en voorkomen van jonge aanwas, is afgerond. 2025: • De samenwerking tussen de onderwijsinstellingen en THOR is versterkt; • De uit te voeren interventies door THOR in relatie tot het onderwijs zijn uitgeschreven in een uitvoeringsplan; • De in te vullen rol door THOR in de online leefwereld van jongeren is uitgeschreven in een uitvoeringsplan; • Er is gestart met de uitvoering van de interventies binnen het onderwijs; • Er is gestart met de invulling van de beschreven rol van THOR in het online domein. 2026 H1: • De interventies binnen het onderwijs zijn verder uitgevoerd en geëvalueerd. De rol van THOR in het online domein is verder ingevuld en geëvalueerd.
------------------------	--

Politie

De politie heeft een brede taak in het voorkomen en aanpakken van jeugdcriminaliteit. Aangezien de extra PmG-middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de politie beperkt zijn, moet de inzet voornamelijk uit de bestaande structuren en capaciteit komen. Dit maakt dat er scherpe keuzes gemaakt moeten worden als er extra inzet van de politie wordt gevraagd vanuit de diverse interventies. Het thema jeugd en jonge aanwas is bij de politie wel geprioriteerd. De politie heeft binnen de aanpak van jonge aanwas verschillende rollen:

- rol in het zicht krijgen op / signaleren van jonge aanwas, adviseren en doorverwijzen en/of adresseren;
- rol in de repressieve aanpak.

De politie houdt zich ook vanuit de algemene politietaak bezig met voorkomen en terugdringen van jeugdcriminaliteit waarbij de politie aanwezig is op de scholen en aansluit bij verschillende overlegvormen, die betrekking hebben op schoolveiligheid. Tevens heeft de politie een rol in het online domein, zowel in de rol van digitaal wijkagent als vanuit de opsporing. Ook is de politie vanuit de algemene politietaak aanwezig in de wijken, waaronder de PmG-focuswijken. Binnen de lokale persoonsgerichte aanpak en het Zorg- en Veiligheidshuis is de politie een vaste partner en daarnaast deelnemer binnen de JITs. Deze taken blijft de politie uitvoeren en waar mogelijk versterken vanuit het programma PmG.

De politie stelt van de verkregen PmG-middelen een Netwerkgeregisseur Jeugd aan. De netwerkgeregisseur heeft de volgende taken.

- De netwerkgeregisseur conformeert zich aan de PmG-doelstellingen en houdt zich op de in te zetten interventies en de rol van de politie. De netwerkgeregisseur voert regie op de uitvoering van de rol van de politie binnen deze interventies en houdt daarbij zicht op de prioritering van de gevraagde politietaak. Tevens jaagt de netwerkgeregisseur het jeugdthema aan in de

basisteams en houdt zich bezig met het ontwikkelen van een visie op het gebied van jeugd binnen de drie basisteams zodat er meer eenduidigheid in de werkwijze komt. Ook signaleert de netwerkregisseur knelpunten, initieert en implementeert nieuwe werkprocessen en verbetert bestaande werkprocessen op het gehele thema jeugd.

- Het adviseren over preventieve en repressieve interventiemogelijkheden ten aanzien van jeugdigen waar de basisteams zorgen over hebben, behoort ook tot de werkzaamheden. De netwerkregisseur werkt samen met ketenpartners in de vroegsignalering om signalen van risicovol gedrag te adresseren bij de juiste partners.
- De netwerkregisseur werkt basisteamoverstijgend, waardoor er beter zicht ontstaat op het thema jeugd in Almere, en signaleert trends en ontwikkelingen. Ook is het doel om de informatiepositie te verbeteren op het thema jeugd waarbij er wordt samengewerkt met de intelligenceafdeling van de politie. Tevens houdt de netwerkregisseur zich bezig met het versterken van online vaardigheden en vakontwikkeling op dit gebied.

Tijdens het schrijven van dit uitvoeringsplan is het functieonderzoek naar de functie van netwerkregisseur nog gaande. Als dit is afgerond, wordt het proces van werving gestart. Het is op dit moment nog onbekend wanneer de netwerkregisseur kan starten met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Naast deze programmalijn participeert de politie ook bij meerdere interventies vanuit verschillende programmalijnen. De politie speelt in ieder geval een rol in de Geldezelaanpak, de Doorontwikkeling JITs en netwerkaanpak, en bij het uitbreiden van de lokale PGA. De inzet van de politie bij de uitvoering van de interventies vindt zo veel mogelijk plaats binnen de bestaande structuren en overlegvormen. De politie verkent daarnaast, samen met de gemeente en/of andere ketenpartners de volgende initiatieven om jonge aanwas en doorgroeiers in de criminaliteit tegen te gaan:

Verkennen inzet “zorg na repressie”

Hiermee wordt bedoeld dat afspraken worden gemaakt over het organiseren van hulpverlening bij gezinnen met minderjarige kinderen waarvan een broer of zus is aangehouden of waarbij de woning is doorzocht. De hulpbehoefte wordt in kaart gebracht zodat het gezin toegeleid kan worden naar de juiste begeleiding of hulpverlening.

Verkennen integraal vervolg aan opsporingsonderzoeken drugs en jonge aanwas

De politie verkent samen met de gemeente ‘een menukaart’ met mogelijke vervolgacties, waarbij partners gezamenlijk optrekken na opsporingsonderzoeken naar verdovende middelen waarin jonge aanwas en/of doorgroeiers een rol spelen. Er wordt verkend welk integraal vervolg aan een strafrechtelijke inzet gegeven kan worden om tegen te gaan dat (andere) jeugdigen betrokken raken, dan wel blijven, bij drugscriminaliteit.

Verkennen versterken informatiepositie aanpak jeugdcriminaliteit

De politie verkent op welke wijze de informatiepositie versterkt kan worden ten behoeve van de aanpak van jeugdcriminaliteit. In 2022 is de politie in Flevoland gestart met project Havik. Door informatiegestuurd samen te werken met zorg- en veiligheidspartners wordt getracht vorm te geven aan een preventieve en repressieve aanpak van jonge aanwas, doorgroeiers en negatieve rolmodellen. De beschikbare analysecapaciteit voor team Havik is zeer beperkt en dient verdeeld te worden over het gehele district Flevoland. Aangezien goede analyse reeds heeft uitgewezen van onmisbare waarde te zijn voor het project, verkent de politie op welke wijze de analysecapaciteit zo goed mogelijk kan worden ingezet.

Verkennen integrale probleemgerichte aanpak/netwerkaanpak

De politie verkent samen met het OM en THOR de mogelijkheden van een integrale probleemgerichte aanpak, waarbij vanuit een bepaald delicttype gestart wordt. Zie voor meer informatie hierboven onder *Probleemgerichte integrale aanpak op de PmG-doelgroep Almere*.

Verkennen mogelijkheden vroegsignalering

De politie is alert op het signaleren van risicovol gedrag bij jeugdigen, echter wordt in de praktijk gemerkt dat de politie deze meldingen niet altijd kan adresseren bij de ketenpartners zodat de juiste zorg ingezet kan worden. Samen met de gemeente verkent de politie of er een proces kan worden ontwikkeld waarbij de politie vroegtijdige signalen kan melden en op welke wijze daar opvolging aan gegeven kan worden.

Resultaten Politie	2024 – 2026 H1: • Er is beter zicht op de jeugdproblematiek en daarmee is de juiste focus aangebracht bij het inzetten van interventies; • Er is een visie op jeugd ontwikkeld met benodigd jeugdbeleid; • De deskundigheid van politiemedewerkers op het gebied van jeugd, jonge aanwas en in het online domein is vergroot; • Er wordt efficiënter en eenduidiger gewerkt in de basisteams en er wordt zowel intern als extern intensiever samengewerkt op het gehele thema jeugd.
---------------------------	--

Openbaar Ministerie

Het OM richt zich in haar bijdrage binnen de aanpak Preventie met Gezag op het versterken van de justitiële wijkfunctie. Zij doet dit samen met de andere justitiële partners en vanuit haar kerntaak: het opsporen en vervolgen van strafbare feiten. De inzet van het OM bestaat uit drie lijnen:

Uitbreiding capaciteit interventiespecialisten

De verwachting is dat met de uitvoering van het programma meer jongeren vallend onder de PmG-doelgroep gaan instromen in bestaande structuren. Het kan zijn dat hierdoor andere of meer expertise of inbreng van het OM nodig is. Ten behoeve van het inrichten en/of uitbreiden van casusoverleggen binnen de Zorg- en Veiligheidshuizen in Midden-Nederland zijn extra interventiespecialisten aangenomen.

Inrichten en versterken van de lokale opsporing

Deze lijn dient een drietal doelen: het verhogen van de pakkans, het stellen van de norm dat misdaad niet mag lonen en het (gericht) verstoren van (doorgroei in) criminele clusters. Binnen het Arrondissementsparket Midden-Nederland levert de officier van het Quick Response Team (QRT) een bijdrage aan de repressieve aanpak van drugsdealers. Deze officier focust, samen met zijn politieteam, op de zichtbare en onzichtbare doorgroeiers en negatieve rolmodellen in een wijk die zich bezighouden met de handel in drugs. Een parketsecretaris ondersteunt bovenstaande werkzaamheden binnen de QRT-onderzoeken. Daarnaast wordt ten behoeve van het (efficiënt) verstoren van de doorgroei binnen criminele clusters (of netwerken) gericht en informatiegestuurd ingezet op subjecten. Dit vraagt extra (beleids)inzet om naast reguliere taken in het primaire proces, ketenpartners in positie te brengen. Vanzelfsprekend is bovenstaande inzet afhankelijk van de mogelijkheden binnen de politieorganisatie om opsporings- en analysecapaciteit vrij te maken.

Programmamanagement en ondersteuning PmG

Het OM wil goed aangesloten zijn op de initiatieven die de samenwerkende partners binnen PmG ontwikkelen en deze ook goed tot uitvoer kunnen brengen. Het gaat hierbij niet alleen om eerdergenoemde OM-inzet, maar ook bijvoorbeeld op het ontwikkelen en implementeren van nieuwe samenwerkingsverbanden, gezamenlijke interventies of andere innovaties op de huidige samenwerking. Dit vraagt om sterk programmamanagement, waaronder de inzet van een projectleider, managementassistent en privacyfunctionaris. Ter inhoudelijke versterking van de activiteiten binnen PmG zijn beleidsmedewerkers met specifieke portefeuilles betrokken binnen de PmG-aanpak. Gedacht kan worden aan cyber, informatie & intelligence en jeugd. De

beleidsmedewerkers zijn regionaal inzetbaar.

16. Uitbreiding lokale persoonsgerichte aanpak (lokale PGA)

Uit de probleemanalyse blijkt dat Almere een hogere jeugdcriminaliteit kent dan gemiddeld in de grote steden. Dit wordt veroorzaakt door risicofactoren op verschillende leefgebieden die relatief veel voorkomen in Almere. Om recidive van criminaliteit en overlast te voorkomen, daders te resocialiseren en te zorgen voor duurzame positieve verandering in hun levensloop kennen we in Almere verschillende persoonsgerichte aanpakken. Vanuit het ZVHF krijgen plegers van zware criminaliteit, waaronder geweldsdelicten, high impact crimes en drugsdelicten een op maat gemaakte persoons- en systeemgerichte aanpak (Top X). Voor personen die volgens de instroomcriteria (nog) niet in aanmerking komen voor de Top X-aanpak, maar wel problemen kennen op meerdere leefgebieden, is er de lokale persoonsgerichte aanpak, uitgevoerd door de GGD. In de afgelopen jaren is de lokale PGA en specifiek de PGA 18min (voor jonge daders), succesvol gebleken in Almere in het verbeteren van de verschillende leefgebieden van jeugdige daders, waardoor de kans op recidive is afgenomen. Omdat niet alle personen die voor een lokale PGA in aanmerking komen gelijk kunnen instromen in verband met een tekort aan capaciteit, is sprake van een wachtlijst. Om deze reden breiden wij de capaciteit uit van de procesregie bij de GGD. De PGA-procesregisseurs doen onderzoek naar passende ondersteuning door verschillende zorg- en veiligheidspartners, maken een gezamenlijk plan van aanpak en voeren regie op de uitvoering hiervan. In dit plan worden verschillende interventies opgenomen, bijvoorbeeld de inzet van begeleiding of behandeling of het toeleiden naar werk of opleiding. Veelal is sprake van een strafrechtelijk toezicht door de (jeugd)reclassering, waarmee ook wordt afgestemd.

Het uitbreiden van de PGA vraagt bij meerdere partijen om extra capaciteit. Tijdens de PGA worden rondetafelgesprekken georganiseerd over en met jongeren waarbij belangrijke stakeholders aansluiten. Als de GGD meer jongeren kan bedienen zullen er meer rondetafelgesprekken worden gevoerd, waardoor de gevraagde capaciteit van ketenpartners toeneemt.

25

Samenwerkende organisaties	GGD, politie, (jeugd)reclassering, RvdK, OM, onderwijs, zorg- /hulporganisaties, gemeente.
Subdoelen (outcome)	- Minder criminaliteit en overlast en minder doorgroei; - Meer daders hebben een duurzame positieve verandering bereikt in hun levensloop.
SMART-doelen (output)	Jaarlijks krijgen 20 extra⁸ jongeren een PGA, waarbij ze een verbetering laten zien op ten minste 5 van de 10 leefgebieden, waaronder het leefgebied Justitie en politie.
Doelgroep	Jongeren van 12-27 jaar met delinquent gedrag en met problemen op meerdere leefgebieden waarbij een monodisciplinaire aanpak niet volstaat, primair in de focuswijken.
Resultaten	2024: - De capaciteit van de lokale PGA is per 1 juni 2024 uitgebreid; - Het aantal jongeren met een lokale PGA in de tweede helft van 2024 is gestegen met 10 ten opzichte van de tweede helft van 2023, en het aantal jongeren op de wachtlijst is gedaald. 2025 – 2026 H1: - De uitgebreide procesregie bij de lokale PGA wordt volgens afspraak uitgevoerd; - De wachtlijst blijft kleiner dan in 2023;

⁸ Het betreft het aantal jongeren dat een PGA krijgt gefinancierd vanuit de PmG-middelen. Dit aantal komt bovenop het aantal jongeren dat een PGA krijgt gefinancierd vanuit reguliere budgetten.

- Het aantal jongeren met een lokale PGA is hoger dan het aantal jongeren in de Top X (in 2023 was dit andersom).

17. Versterken Top X-aanpak Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland (ZVHF)

Door de toegenomen aandacht voor jonge aanwas in de criminaliteit die het programma PmG met zich meebrengt, verwachten wij dat het zicht verbetert op specifieke netwerken die te linken zijn aan de georganiseerde criminaliteit. Dit kan leiden tot een verhoogde instroom bij de Top X in het Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland. Om deze reden zetten wij in op versterking van de Top X-aanpak. Het ZVHF zet in op de volgende onderdelen:

Investeren in het vakmanschap van procesregisseurs en casusregisseurs, door collectieve bijeenkomsten te organiseren waarin reflectie een belangrijk onderdeel is. Ook is er aandacht voor het specialisme regievoering. Veilig werken, integriteit en intervisie zijn belangrijke punten van aandacht in het ontwikkelen van vakbekwame professionals. Daarbij wordt geïnvesteerd in het continu leren van situaties, processen en eigen houding en gedrag hierin.

Capaciteit casusregie uitbreiden. Het voeren van casusregie op Top X-cliënten is van meerwaarde gebleken. Vanuit de ervaringen binnen de Top X-aanpak de afgelopen jaren weten we dat bij deze doelgroep een lange adem nodig is, waarbij het proces continu gemonitord moet blijven. Deze coördinatie op domeinoverstijgende inzet is blijvend nodig, ook bij nieuwe instroom. Wanneer het ex-gedetineerden betreft zorgen we voor een afgestemde en op maat gemaakte aanpak om de re-integratie te bevorderen. De RIO wordt ingezet bij deze complexe doelgroep.

Inzet projectleider Preventie met Gezag voor het Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland. ZVHF heeft expertise in het voeren van procesregie op een complexe doelgroep. Deze expertise kan breed worden ingezet voor het innoveren van bestaande aanpakken, maar ook voor het ontwikkelen van nieuwe aanpakken. Tevens zal de projectleider PmG de landelijke ontwikkelingen volgen en indien wenselijk en reëel vertalen naar de Almeerse praktijk. Aangezien ZVHF een stevige positie heeft in het samenwerkingsnetwerk zal de projectleider PmG in staat zijn om snel te signaleren, te adviseren en te initiëren. Waar de procescoördinator zicht richt op het maatwerk in de uitvoering zal de projectleider PmG zich richten op de (blijvende) beleidsverandering en systeemverandering. Het agenderen van knelpunten en oplossingen bieden voor dilemma's is hier onderdeel van. De projectleider PmG doet dit vanuit een verbindende rol waarin hij/zij doorbraken, beweging of versnelling creëert en deze structureel probeert te borgen.

Samenwerkende organisaties	Samenwerkingspartners van het ZVHF, zijnde politie, OM, (jeugd)reclassering, RvdK, zorg-/hulporganisaties, gemeente, onderwijsinstellingen en werkgevers.
Subdoelen (outcome)	Belangrijk binnen het ZVHF is het samenspel tussen grenzen stellen en perspectief bieden. • Perspectief bieden: meer daders hebben een duurzame positieve verandering bereikt in hun levensloop; • Grenzen stellen: sterkere samenwerkingsafspraken op mesoniveau (beleid) en macroniveau (systeem) t.a.v. het stellen van grenzen, waardoor meer daders de consequenties van (voortgezet) crimineel handelen ervaren.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks is er meer capaciteit beschikbaar om extra jongeren te laten profiteren van een Top X-aanpak, waarbij ze vooruitgang laten zien op meerdere leefgebieden, waaronder het leefgebied Justitie en politie. In de Top X wordt de jongeren perspectief geboden, maar ook grenzen gesteld vanuit de gezagskant, mochten zij onverhoopt toch doorgroeien.

	In alle casussen passend binnen het kader PmG Almere in het ZVHF wordt casusregie of begeleiding door de re-integratieofficier (RIO)⁹ geboden. De cliënten die deelnemen aan de RIO-interventie laten een positieve ontwikkeling zien op de leefgebieden: Identiteitsdocumenten, Huisvesting, Financiën (inkomen en schulden), Werk en opleiding, en laten minder recidive zien.
Doelgroep	Jongeren van 12-27 jaar met zwaar delinquent gedrag (waaronder geweldsdelicten, high impact crimes en drugsdelicten) en met problemen op meerdere leefgebieden waarbij een monodisciplinaire aanpak niet volstaat, primair in de focuswijken.
Resultaten	2024: - De projectleider PmG is geworven en gestart; - Er is 0,5 fte casusregisseur/RIO voor PmG ingezet, waarbij de RIO ook is ingezet voor lokale PGA-cliënten, die voldoen aan de RIO-criteria maar (nog) niet aan de criteria van de Top X; - De projectleider PmG heeft gezorgd voor oplossingen/afspraken voor knelpunten op mesoniveau (beleid) en macroniveau (systeem); - Voor de jaren 2025 en 2026 zijn aanvullende resultaten en evaluatiemogelijkheden geformuleerd.

18. Versterken inzet op jongeren in een strafrechtelijk kader

Zoals hiervoor aangegeven blijkt uit de probleemanalyse dat Almere een hogere jeugdcriminaliteit kent dan gemiddeld in de grote steden. Strafrechtelijke sancties maken duidelijk dat crimineel gedrag niet wordt geaccepteerd. Echter het bestraffen van onwenselijk gedrag alleen, leidt over het algemeen niet tot de gewenste gedragsverandering en daarmee ook niet tot een afname van recidive of een betere veiligheid en leefbaarheid in de wijken. Daarvoor is het belangrijk dat degenen om wie het gaat tegelijkertijd perspectief wordt geboden. Het slim en persoonsgericht combineren van grenzen stellen en perspectief bieden kan het verschil maken tussen het doorgroeien in een criminele carrière of het doorbreken ervan, juist bij jongeren en jongvolwassenen waar met straffen ook een pedagogisch effect wordt beoogd. Om deze reden wordt de inzet op jongeren en jongvolwassenen in een strafrechtelijk kader versterkt, op de volgende manieren:

Jeugdreclassering (gecertificeerde instellingen: Samen Veilig, William Schrikker Groep, Leger des Heils):

- Verkennen, implementeren en uitvoeren van Straatkracht, een intensieve variant van jeugdreclassering. De aanpak is gericht op het ondersteunen van jongeren in het loskomen van een (georganiseerde) criminele en gewelddadige context, naar een positief, veiliger en pro-sociaal leven.
- Verkennen, implementeren en uitvoeren van #kansRIJK, een wijkgerichte aanpak om (herhaling van) risicovol delictgedrag te voorkomen. De jeugdreclassering zet hun (forensische) expertise in om zorgwekkende ontwikkelingen vroegtijdig te signaleren en het patroon aan te pakken in plaats van de symptomen. De inzet bestaat uit consultatie en advies, het afleggen van huisbezoeken en het bieden van begeleiding aan jongeren.
- Verkennen, implementeren en uitvoeren van Jeugdreclassering Plus (JR+), een maatregel die de jeugdreclasserder de mogelijkheid geeft om extra toezicht te houden op jongeren met een hogere begeleidingsintensiteit, waardoor de kans op recidive kleiner wordt.

⁹ Het ZVHF is in 2023 gestart met een re-integratieofficier (RIO), die zicht richt op een succesvolle terugkeer in de maatschappij van de zwaardere doelgroep ex-gedetineerde jongvolwassenen.

- Extra inzet van jeugdreclassering in het Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland als gevolg van het versterken van de Top X-aanpak en de verwachte grotere instroom.

Reclassering (3RO, betreft de organisaties Reclassering Nederland, Tactus en Leger des Heils):

- Extra inzet van reclassering bij de lokale PGA als gevolg van de uitbreiding en in het Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland als gevolg van het versterken van de Top X-aanpak en de verwachte grotere instroom.
- Verkennen, implementeren en uitvoeren van Multidisciplinair Toezicht (MDT). Dit is een werkwijze die samen met partners verkend wordt en is geïnspireerd op de COSA-methodiek¹⁰; een professionele cirkel van samenwerkingspartners met daarnaast een 'cirkel' van vrijwilligers en credible messengers (rolmodellen). Alle professionals uit het multidisciplinaire team werken op een gecoördineerde manier vanuit een gezamenlijk plan van aanpak om de cliënt dicht op de huid zitten waardoor een sluitend netwerk om de cliënt heen wordt gebouwd. Belangrijke meerwaarde van de MDT-werkwijze is dat de samenwerking met andere ketenpartners wordt geïntensiveerd en uitgebouwd.
- Meer inzet van CoVa- en andere trainingen. Een CoVa-training is gericht op het verbeteren van cognitieve vaardigheden (CoVa), waardoor recidive kan worden voorkomen. In de CoVa-training komt onder andere het oplossen van problemen, het ontwikkelen van inlevingsvermogen en het verkrijgen van impulscontrole aan bod. Afhankelijk van de problematiek van de doelgroep kunnen de CoVa-trainingen ook (deels) vervangen worden door de trainingen Leefstijl 24/7 en/of Alcohol en Geweld. Alle trainingen zijn ook geschikt voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. Daarnaast is het mogelijk nog andere gedragsinterventies in te zetten zoals 'werken aan werk', gericht op solliciteren, arbeidsvaardigheden, etc.

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK):

De RvdK zet in op versterking en uitbreiding van de casusregie voor subjecten binnen de doelgroep van Preventie met Gezag. Hiermee wordt de regierol van de RvdK geïntensiveerd en wordt aangehaakt bij initiatieven vanuit Preventie met Gezag. Denk hierbij aan werkzaamheden rondom schoolverzuim of het verbreden van kennis naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen zoals Straatkracht of andere interventies. De RvdK hecht belang aan het passend adviseren (op basis van specifieke criteria), zowel preventief als in een raadsonderzoek (gezagskader). De ambitie van de RvdK is om tevens bij te dragen aan een kwaliteitsslag bij bestaande interventies, zodat er eventueel op procesniveau binnen de RvdK aanpassingen gedaan kunnen worden en op casusniveau maatwerk geleverd blijft worden.

Samenwerkende organisaties	Jeugdreclassering, reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, politie, OM, Rechtspraak, GGD (Lokale PGA), ZVHF (Top X), zorg- en hulporganisaties, gemeente.
Subdoelen (outcome)	• Minder recidive van criminaliteit en overlast en minder doorgroei; • Sterkere justitiële functie in de wijk en steviger toezicht op jongeren in een strafrechtelijk kader; • Meer ouders hebben een duurzame positieve verandering bereikt in hun levensloop; • Betere sociale cohesie, veiligheid en leefbaarheid in de focuswijken.
SMART-doelen (output)	• Jaarlijks nemen 5 jongeren deel aan de interventie Straatkracht; • Jaarlijks nemen 10 jongeren deel aan de interventie #kansRIJK; • Jaarlijks krijgen 10 jongeren de maatregel Jeugdreclassering Plus; • Jaarlijks krijgen 10 jongvolwassenen Multidisciplinair Toezicht; • Jaarlijks volgen 15 extra jongvolwassenen een CoVa- of andere passende training door de reclassering.

¹⁰ COSA staat voor Cirkels voor Ondersteuning, Samenwerking en Aanspreekbaarheid.

Doelgroep	Jongeren van 12-27 jaar in een strafrechtelijk kader of met risicogedrag en/of problematisch gedrag, primair in de focuswijken.
Resultaten	2024: • Verkenning Straatkracht, #kansRIJK, JR+ en MDT is afgerond; • Straatkracht, #kansRIJK, JR+ en MDT zijn geïmplementeerd en opgestart; • Straatkracht, #kansRIJK, JR+ en MDT worden volgens afspraak uitgevoerd; • Extra inzet (jeugd)reclassering voor lokale PGA en Top X en extra trainingen door reclassering worden ingezet, evenals extra inzet RvdK voor lokale PGA, Top X en verschillende interventies; • Doorverwijspartners zijn betrokken en interventies zijn aan elkaar verbonden. 2025 – 2026 H1: • Straatkracht, #kansRIJK, JR+ en MDT worden volgens afspraak uitgevoerd; • Extra inzet (jeugd)reclassering voor lokale PGA en Top X en extra CoVa-trainingen worden ingezet, evenals extra inzet RvdK voor lokale PGA, Top X en verschillende interventies.

7. Proceslijn: Samenwerken aan een lerende integrale aanpak

29

De vierde lijn is de overkoepelende proceslijn en heeft als doel de verschillende programmalijnen op elkaar af te stemmen, hierin de samenhang te bewaken en een goede samenwerking tussen partners en stakeholders te bevorderen. Hiervoor is een lerende aanpak vereist. Het uitgangspunt van deze proceslijn is dat we als Gemeente Almere, in afstemming met alle partners, voortdurend tijdens de uitvoering van het plan van aanpak:

- leren van elkaar en elkaar van feedback voorzien;
- adaptief zijn zodat het programma zich kan aanpassen aan veranderende omstandigheden en nieuwe inzichten;
- streven naar een goede samenwerking om in integraliteit het hoofddoel van Preventie met Gezag Almere dichterbij te brengen.

In deze proceslijn richten wij ons op de volgende vijf onderdelen.

1. Monitoring en evaluatie

We hechten belang aan een effectieve besteding van de PmG-middelen. Om te onderzoeken in hoeverre de ingezette interventies en inspanningen de beoogde effecten hebben zetten we een monitorings- en evaluatiecyclus op. Een verkenning van de mogelijkheden tot samenwerking met een of meerdere hoger onderwijsinstellingen is hier een onderdeel van. We maken gebruik van verschillende onderzoeksmethoden, waaronder actie-onderzoek. We verkennen de mogelijkheden om in de monitoring op te trekken met andere PmG-gemeenten die vergelijkbare interventies inzetten. Daarnaast ontwikkelen we een leergemeenschap; een platform dat verschillende actoren binnen de PmG-aanpak verbindt, inclusief beleidsafdelingen, professionals en jongeren. Dit bevordert de uitwisseling van kennis en ervaringen die onze aanpak van jeugdcriminaliteit kan voeden. Jaarlijks rapporteren we aan de driehoek, het college, de gemeenteraad en aan het ministerie van Justitie en Veiligheid over de voortgang van het programma Preventie met Gezag Almere.

Samenwerkende organisaties	Gemeente, uitvoerende partners, ketenpartners, hoger onderwijsinstelling(en).
Resultaten	2024: • Verkenning samenwerking met hoger onderwijsinstellingen is afgerond; • Monitorings- en evaluatieplan is opgesteld; • Er zijn afspraken gemaakt met uitvoerende partners en ketenpartners over indicatoren en het aanleveren van cijfers en duidingsinformatie. 2025: • Cijfers over 2024 zijn aangeleverd aan het ministerie van JenV; • Voortgangsrapportage over 2024 is opgesteld en gedeeld; • (Actie-)onderzoek naar/evaluatie van meerdere interventies is opgestart en wordt uitgevoerd; • Samenwerking en afstemming tussen partners wordt op reguliere basis geëvalueerd. 2026 H1: • Cijfers over 2025 zijn aangeleverd aan het ministerie van JenV; • Voortgangsrapportage over 2025 is opgesteld en gedeeld; • (Actie-)onderzoek naar/evaluatie van meerdere interventies is afgerond; • Er is duidelijkheid over het vervolg van de interventies en inspanningen na het eerste halfjaar van 2026, zowel op basis van onze eigen monitoring en evaluaties, als die van MinJenV.

30

2. Zicht op jeugdcriminaliteit / informatiepositie verbeteren

De probleemanalyse geeft op hoofdlijnen zicht op de jeugdcriminaliteit in Almere. Om de aanpak en interventies goed aan de laten sluiten op de problematiek en de doelgroep is een verdiepende analyse nodig. Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft middelen beschikbaar gesteld om voorbereidingskosten voor het programma te financieren. Deze middelen zetten we onder andere in om een verdiepende analyse te laten uitvoeren naar de doelgroep en de meest urgente jeugdproblematiek in de PmG-focusgebieden. De politie verkent daarnaast op welke wijze de eigen informatiepositie versterkt kan worden ten behoeve van de aanpak van jeugdcriminaliteit, mede door inzet van project Havik (zie vorige hoofdstuk).

Samenwerkende organisaties	Uitvoerende onderzoeksorganisatie, gemeente, politie, OM, andere ketenpartners.
Resultaten	2024: • Verdiepend onderzoek is gestart en afgerond; • Er is een beter inzicht in hoe onze gezamenlijke informatiepositie op het gebied van jeugdcriminaliteit verbeterd kan worden. 2025 – 2026 H1: • Gezamenlijke informatiepositie op het gebied van jeugdcriminaliteit is verbeterd.

3. Deskundigheidsbevordering

Tijdens de ontwikkeling van het programma Preventie met Gezag is door de betrokken partijen geconstateerd dat er op het gebied van jeugdcriminaliteit kennishiaten bestaan bij en tussen de betrokken partijen. Soms bestaat er handelingsverlegenheid bij professionals met betrekking tot

risicjongeren of ontbreekt het aan specifieke kennis of expertise op dit gebied. Dit kan ertoe leiden dat signalen van risicogedrag onopgemerkt blijven of pas (te) laat worden opgemerkt. Daarom investeren we in vakinhoudelijke deskundigheidsbevordering, met de focus op vroegsignalering en de juiste opvolging van signalen. Dit houdt in dat we voortdurend onze kennis van de factoren die bijdragen aan jeugdcriminaliteit vergroten, evenals onze vaardigheden om potentiële problemen tijdig te herkennen. Ten aanzien van toeleiding naar de juiste begeleiding en/of hulpverlening vergroten we ook de kennis bij professionals over samenwerkingsafspraken, elkaars werkprocessen en het zorg- en hulpverleningslandschap.

Hiervoor onderzoeken we eerst waar de kennisbehoeften liggen van de professionals bij het herkennen van signalen van jeugdcriminaliteit en de opvolging van signalen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door team Onderzoek & Statistiek (O&S) van de gemeente Almere. Daarnaast stellen we informatie of trainingen beschikbaar om de deskundigheid van professionals te vergroten. Ook verkennen we de mogelijkheden van een kennisplatform op het gebied van Jeugd & Veiligheid, waar trends en ontwikkelingen rondom jeugdcriminaliteit en de leefwereld van risicojeugd in Almere kunnen worden gedeeld.

Samenwerkende organisaties	Gemeente, ketenpartners, uitvoerende organisaties.
Resultaten	2024: - Onderzoek naar deskundigheidsbevordering door O&S is afgerond; - Verkenning kennisplatform is afgerond; - Er is een plan van aanpak opgesteld ten aanzien van het beschikbaar stellen van informatie of trainingen aan professionals, inclusief de mogelijkheid van een kennisplatform. 2025 – 2026 H1: - Plan van aanpak wordt volgens planning uitgevoerd.

31

4. Integraliteit borgen (PmG als vliegwiel voor grotere beweging)

Integraliteit is de lijm die onze aanpak tegen jeugdcriminaliteit bij elkaar houdt. Als we streven naar een lerende aanpak die veerkrachtig reageert op uitdagingen is het van groot belang om niet afzonderlijk te kijken naar losstaande problemen, maar deze als één groter geheel te benaderen. Om deze reden werken we samen met verschillende gemeentelijke afdelingen en externe partners aan een domeinoverstijgende aanpak. Het creëren van integraliteit vereist een nauwgezette coördinatie en samenwerking tussen gemeente en partners.

Samenwerkende organisaties	Gemeente, ketenpartners, uitvoerende organisaties.
Resultaten	2024 – 2026 H1: - Programmateam is periodiek bij elkaar gekomen om de voortgang en samenhang van interventies te bespreken; - Er is periodiek aangesloten bij bestaande werkgroepen en netwerkbijeenkomsten, waardoor de verbinding met reguliere processen is versterkt; - Waar nodig en relevant zijn thematische en/of gebiedsgerichte werkgroepen opgezet, waarin interventies en reguliere processen met elkaar worden verbonden of versterkt.

5. Communicatie

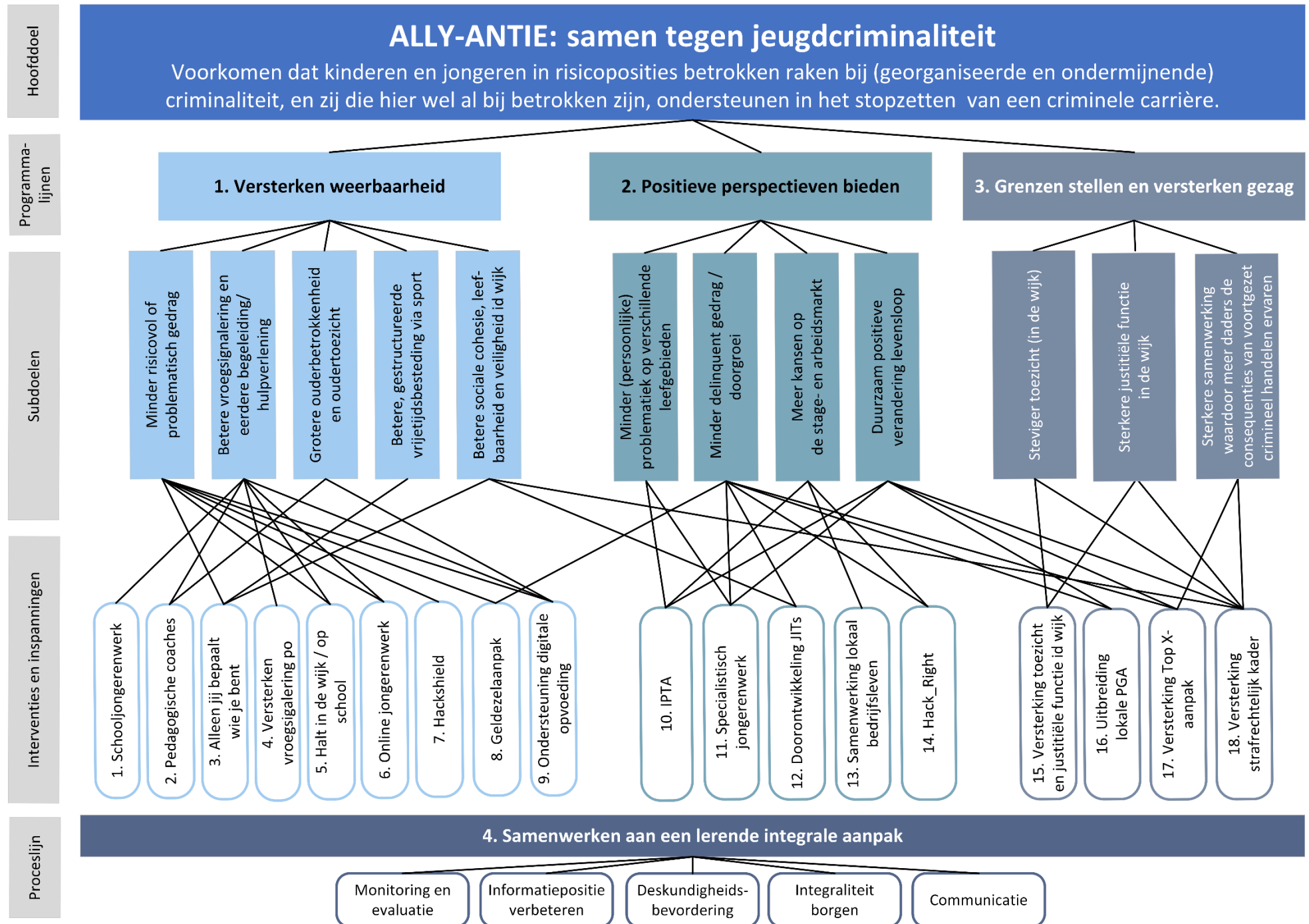
Communicatie fungeert als de brug tussen ons beleid, onze inspanningen en de stad waarvoor we werken. Met een overkoepelende, gezamenlijke boodschap die alle ketenpartners uitdragen vergroten we het draagvlak voor het programma. Met onze integrale, domeinoverstijgende aanpak zullen we nieuwe inzichten opdoen, waarover we communiceren met onze partners evenals met de inwoners van de stad. Hiermee vergroten we het bewustzijn en draagvlak voor het voorkomen van jeugdcriminaliteit en het ondersteunen van jonge daders in het stopzetten van hun criminele carrière. Ook zetten we gerichte communicatie in om risicojeugd en jonge aanwas bewust te maken van de risico's van het betrokken raken bij criminaliteit en geven we hun handelingsperspectief.

Samenwerkende organisaties	Gemeente, ketenpartners, uitvoerende organisaties.
Resultaten	2024: • Overkoepelende, gezamenlijke communicatieboodschap is geformuleerd samen met ketenpartners; • Communicatieplan is opgesteld en wordt uitgevoerd. 2025 – 2026 H1: • Communicatieplan wordt uitgevoerd; • Er is gecommuniceerd over de voortgang van het programma in het voorgaande jaar of over de resultaten van afzonderlijke interventies; • Preventie met Gezag is een bekend begrip bij professionals in de domeinen zorg, welzijn, onderwijs, sport, werk en inkomen en veiligheid.

32

8. Doelen-inspanningen-netwerk (DIN)

Een Doelen-Inspanningen-Netwerk (DIN) is een visualisatie van de inhoud van een programma waarin de samenhang tussen doelen en inspanningen of interventies zichtbaar wordt. In het DIN op de volgende pagina wordt die samenhang inzichtelijk gemaakt voor het programma Preventie met Gezag in Almere. Het DIN geeft overzicht en laat zien dat het programma een afgewogen geheel is met interventies in de verschillende domeinen en met een goede balans tussen preventie en repressie.

9. Governance

Vanwege de domeinoverstijgende problematiek en de grote hoeveelheid samenwerkingspartners is een stevige programmastructuur noodzakelijk voor het programma Preventie met Gezag in Almere. Bestuurlijk opdrachtgever van het programma is de burgemeester van Almere en ambtelijk opdrachtgever is de manager van de gemeentelijke afdeling Bestuur, Veiligheid, Leefbaarheid & Strategie (BVLS). Vanwege de integraliteit van het programma is een goede samenwerking tussen gemeente, politie en OM cruciaal. Besluiten over de inhoud en voortgang van het programma worden daarom genomen door de lokale driehoek. Het domeinoverleg Zorg & Veiligheid binnen de gemeente Almere fungeert als voorportaal voor de driehoek. Dit overleg bestaat uit de burgemeester van de gemeente Almere en de wethouder(s) met portefeuilles in het sociaal domein.

Vanaf 2024 is door de gemeente Almere een programmamanager aangesteld voor de aansturing van het programma en per juni 2024 is een projectleider PmG aangesteld. Daarnaast is een programmateam PmG en een kernteam ingericht. Het programmateam bestaat uit de inspanningsleiders van de verschillende interventies of inspanningen. Het betreft medewerkers van verschillende gemeentelijke afdelingen¹¹ en van de ketenpartners die de interventies of inspanningen trekken. Zij hebben als taak ervoor te zorgen dat de afzonderlijke interventies volgens afspraak worden uitgevoerd. Naast de gemeentelijke afdelingen, politie en OM, zijn ook andere ketenpartners onderdeel van het programmateam. Meer specifiek gaat het om het ZVHF, de reclassering, de jeugdreclassering en de RvdK. Het kernteam bestaat uit de programmamanager, de projectleider en de adviseurs die een rol hebben in het domein Jeugd & Veiligheid. Het kernteam zorgt voor een adequate uitvoering van het uitvoeringsplan en waar nodig voor de bijsturing. Het kernteam organiseert bijeenkomsten van het programmateam.

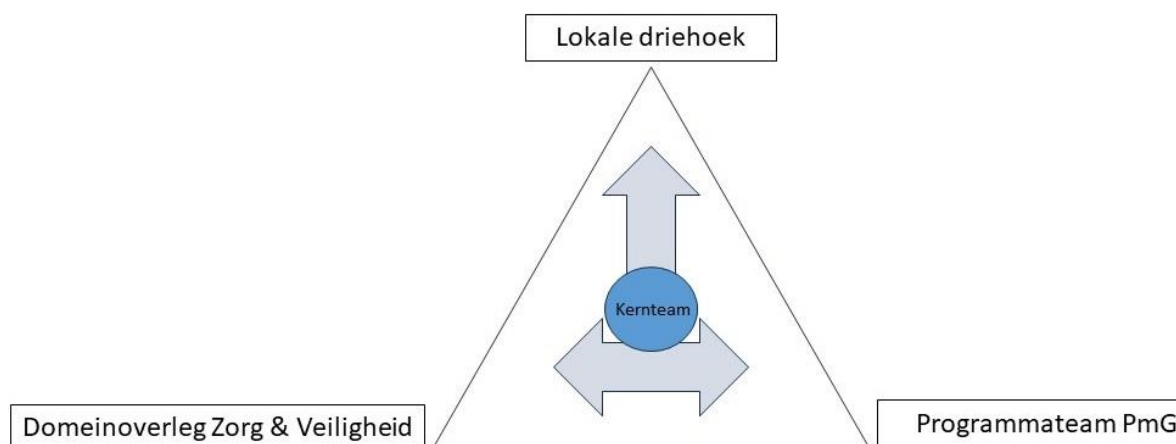
De programmamanager heeft als taken:

- sturing op de doelen van het programma;
- voorzitten van het programmateam;
- afstemming met relevante beleidsterreinen in de gemeente;
- afstemming met betrokken partners en stakeholders;
- afstemming met andere gemeenten die betrokken zijn bij PmG en het Rijk;
- bewaken voortgang interventies, bijsturen van de interventies en waar nodig nieuwe interventies initiëren;
- bewaken integraliteit van het programma;
- verantwoording afleggen over de voortgang van het programma aan de stuurgroep (driehoek) en aan het domeinoverleg Zorg & Veiligheid;
- aansturen van het kernteam.

De projectleider ondersteunt en adviseert de programmamanager, bereidt het programmateam voor, bewaakt de verbinding tussen de verschillende programmalijnen en in het bijzonder tussen het preventiedeel en het gezagsdeel. Daarnaast bespreekt de projectleider op regelmatige basis met de inspanningsleiders en eventueel met uitvoeringspartners de voortgang van de uitvoering van de interventies. In figuur 2 wordt de governance schematisch in beeld gebracht.

¹¹ Het betreft naast de afdeling Bestuur, Veiligheid, Leefbaarheid en Strategie, de afdelingen: Zorg & Welzijn, Werk & Inkomen, Vergunningen, Toezicht & Handhaving en Onderwijs, Sport & Cultuur.

Figuur 2: Schematische weergave governance PmG Almere

10. Financiën

Bij de financiële middelen voor het programma Preventie met Gezag wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid onderscheid gemaakt in de volgende drie categorieën, die ook in de begroting zijn onderscheiden:

1. Preventiemiddelen: middelen die aan de gemeente worden toegekend, hoofdzakelijk voor het preventiegedeelte.
2. Gezagsmiddelen: middelen die worden toegekend hoofdzakelijk voor het gezagsgedeelte, en die via twee routes lopen:
 - a) Rechtstreeks naar de landelijke gezagspartners politie, OM, reclassering en Raad voor de Kinderbescherming. Van deze gezagspartners hebben wij, met uitzondering van de politie, geschatte inzet in fte ontvangen. Voor de tabellen hieronder zijn de fte's omgerekend naar bedragen. Het totaalbedrag aan gezagsmiddelen via de landelijke partners is daarmee een globale schatting. De landelijk gefinancierde organisaties zullen ook op landelijk niveau financieel blijven verantwoord.
 - b) Via de gemeente, maar specifiek bestemd voor Zorg- en Veiligheidshuis Flevoland, jeugdboa's en jeugdreclassering (gecertificeerde instellingen).

Onderstaande drie tabellen tonen de begrote bedragen van de verschillende programmalijnen en de totaalbegroting van het programma Preventie met Gezag Almere. In de eerste tabel wordt geen onderscheid gemaakt tussen preventiemiddelen en gezagsmiddelen. De tweede tabel betreft alleen preventiemiddelen en de derde tabel betreft alleen gezagsmiddelen.

De begrote bedragen voor 2024 zijn bij verschillende onderdelen lager dan in het begin dit jaar vastgestelde plan van aanpak. Dit heeft te maken met de aanlooperperiode in 2024 voor verkenning en implementatie, waardoor niet het gehele jaar kosten worden gemaakt voor de uitvoering. Aangezien het totaalbudget over de looptijd van het programma gelijk blijft, zijn de bedragen voor 2025 en 2026 hierdoor hoger dan in het plan van aanpak.

Begroting totaal per programmalijn

TOTAAL BEGROTING (x 1.000 euro)	Excl. BTW			Incl. BTW
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1
Programmalijn 1. Versterken weerbaarheid	127,8	598,5	299,3	1.025,5
Programmalijn 2. Positieve perspectieven bieden	60	293	147	500
Programmalijn 3. Grenzen stellen en versterken gezag	1.367,5	1.392,5	696,3	3.456,3
Proceslijn. Samenwerken aan een lerende integrale aanpak	63,0	63,0	31,5	157,5
Programmaorganisatie	183,6	220,6	110,3	514,5
TOTAAL	1.801,9	2.567,9	1.284,0	5.653,8

- Waarvan preventiemiddelen – alleen Programmalijn 3 wijkt af van bovenstaande tabel:

BEGROTING PREVENTIEMIDDELEN (x 1.000 euro)	Excl. BTW			Incl. BTW
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1
Programmalijn 1. Versterken weerbaarheid	127,8	598,5	299,3	1.025,5
Programmalijn 2. Positieve perspectieven bieden	60	293	147	500
Programmalijn 3. Grenzen stellen en versterken gezag	100	100	50	250
Proceslijn. Samenwerken aan een lerende integrale aanpak	63	63	31,5	157,5
Programma-organisatie	183,6	220,6	110,3	514,5
TOTAAL preventiemiddelen	534	1.275	637,8	2.447,5

- Waarvan gezagsmiddelen – vallen onder Programmalijn 3:

BEGROTING GEZAGSMIDDELEN (x 1.000 euro)	Excl. BTW			Incl. BTW
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1
Totaal gezagsmiddelen via gemeente	555	555	277,5	1.387,5
Totaal gezagsmiddelen via landelijke partners*	712,5	737,5	368,8	1.818,8
TOTAAL gezagsmiddelen	1.267,5	1.292,5	646,3	3.206,3

* De partners hebben landelijk richtbedragen gekregen. Van de meeste landelijke partners hebben wij geschatte inzet in fte ontvangen, voor de tabel zijn de fte's omgerekend naar bedragen. Voor de politie is het richtbedrag voor Almere wel exact bekend, echter het totaalbedrag aan gezagsmiddelen via de landelijke partners is een globale schatting.

Hieronder is de begroting per programmalijn verder uitgewerkt naar het niveau van de interventies en inspanningen.

Begroting Programmalijn 1 – Versterken weerbaarheid tegen criminaliteit

x 1000 euro	Excl. BTW				Incl. BTW	Cofinanciering per jaar	
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1	Totaal 2024-2026 H1	Be-drag	Herkomst middelen
1. Schooljongerenwerk	20	161,7	80,8	262,5	262,5		
2. Pedagogische coaches speciaal onderwijs en praktijkonderwijs	37	117	58,5	212,5	212,5	85	Reguliere middelen mensenhandel
3. Alleen jij bepaalt wie je bent	0	0	0	0	0	X*	Andere middelen ministerie JenV
4. Versterken vroegsignalering po	0	66,7	33,3	100	100	X*	BVO (Basisstructuur voor ondersteuning)
5. Halt in de wijk / op school	34,5	69	34,5	138	138		
6. Online jongerenwerk	20	161,7	80,8	262,5	262,5		
7. Hackshield	0	0	0	0	0	7	Andere middelen ministerie JenV
8. Geldezelaanpak	10	10	5	25	25	25	Andere middelen ministerie JenV
9. Ondersteuning digitale opvoeding	6,3	12,5	6,3	25	25		
TOTAAL Programmalijn 1 (preventiemiddelen)	127,8	598,5	299,3	1.025,5	1.025,5		

* Niet bekend om hoeveel middelen het exact gaat.

Begroting Programmalijn 2 – Positieve perspectieven bieden

x 1000 euro	Excl. BTW				Incl. BTW	Cofinanciering per jaar	
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1	Totaal 2024-2026 H1	Be-drag	Herkomst middelen
10. Integratie Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA)	40	140	70	250	302,5		
11. Specialistisch jongerenwerk	20	153,3	76,7	250	250		
12. Doorontwikkeling Jeugdinterventieteams en netwerkaanpak	0	0	0	0	0	55	Reguliere middelen Jeugd & Veiligheid
13. Samenwerking met lokaal bedrijfsleven	0	0	0	0	0	9	Reguliere middelen Jeugd & Veiligheid
14. Hack_Right	0	0	0	0	0	X*	Andere middelen o.a. van ministerie JenV
TOTAAL Programmalijn 2 (preventiemiddelen)	60	293	147	500	552,5		

* Niet bekend om hoeveel middelen het exact gaat.

Begroting Programmalijn 3 – Grenzen stellen en gezag versterken

x 1000 euro	Excl. BTW			Incl. BTW
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1
Middelen via gemeente				
15. Versterking toezicht op jongeren en justitiële functie id wijk				
Specialist jeugd bij THOR en ondersteuning jeugdboa's	135	135	67,5	337,5
16. Uitbreiding lokale PGA	100	100	50	250
17. Versterken Top X-aanpak ZVHF	120	120	60	300
18. Versterken inzet op jongeren in strafrechtelijk kader				
Inzet Jeugdreclassering (GI's)	300	300	150	750
Totaal preventiemiddelen	100	100	50	250
Totaal gezagsmiddelen via gemeente	555	555	277,5	1.387,5
Middelen via landelijke partners				
15. Versterking toezicht op jongeren en justitiële functie id wijk				
Openbaar Ministerie	200	200	100	500
Politie	162,5	187,5	93,8	443,8
18. Versterken inzet op jongeren in strafrechtelijk kader				
Inzet reclassering (3RO)	240	240	120	600
Inzet RvdK	110	110	55	275
Totaal gezagsmiddelen via landelijke partners*	712,5	737,5	368,8	1.818,8
TOTAAL Programmalijn 3	1.367,5	1.392,5	696,3	3.456,3

* De partners hebben landelijk richtbedragen gekregen. Van de meeste landelijke partners hebben wij geschatte inzet in fte ontvangen, voor de tabel zijn de fte's omgerekend naar bedragen. Voor de politie is het richtbedrag voor Almere wel exact bekend, echter het totaalbedrag aan gezagsmiddelen via de landelijke partners is een globale schatting.

Begroting Proceslijn. Samenwerken aan een lerende integrale aanpak

x 1000 euro	Excl. BTW			Incl. BTW	Cofinanciering per jaar	
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1	Totaal 2024-2026 H1	Be- drag Herkomst middelen
1. Monitoring en evaluatie	40	40	20	100	100	25 Uit reguliere analysecapaciteit
2. Zicht op jeugd / informatiepositie	0	0	0	0	0	40 PmG voorbereidingskosten van MinJenV (eenmalig)
3. Deskundigheidsbevordering	20	20	10	50	50	
4. Integraliteit borgen	0	0	0	0	0	
5. Communicatie	3	3	1,5	7,5	7,5	8 Uit reguliere communicatiecapaciteit
TOTAAL Proceslijn (preventiemiddelen)	63	63	31,5	157,5	157,5	

Begroting programmaorganisatie

x 1000 euro	Excl. BTW			Incl.BTW
	2024	2025	2026 H1	Totaal 2024-2026 H1
Programmamanager	126	126	63	315
Projectleider (deeltijd)	51,8	88,8	44,4	185
Onvoorzien / werkbudget	5,8	5,8	2,9	14,5
TOTAAL Programmaorganisatie (preventiemiddelen)	183,6	220,6	110,3	514,5

Voor het beheer van het budget en de financiële verantwoording zal periodiek een financieel adviseur aan het kernteam worden toegevoegd. Deze adviseur wordt ingezet vanuit de eigen organisatie.